

www.humak.fi

Opinnäytetyö

Kuopion yläkoulujen koulunuorisotyötä ke- hittämässä-

kyselytutkimus yläkoulujen henkilökunnalle ja Kuopion nuoriso-
palveluiden nuorisotyöntekijöille

Antti Nyman & Arttu Peltonen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma
(210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika
5/2019

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

Tekijät: Antti Nyman & Arttu Peltonen

Opinnäytetyön nimi: Kuopion yläkoulujen koulunuorisotyötä kehittämässä – kyselytutkimus yläkoulujen henkilökunnalle ja nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöille

Sivumäärä: 41 ja 7 liitesivua

Työn ohjaaja(t): Kari Keuru

Työn tilaaja(t): Kuopion nuorisopalvelut, Jari Väänänen

Koulunuorisotyöstä on muodostumassa tärkeä osa nuorisotyön työkenttää. Yhteistyö nuorisotyön kanssa on osa koulujen arkea ja koulut ovat huomanneet nuorisotyön merkityksen ja tarpeen. Yhteistyön haastena on yhteisten tavoitteiden ja toimintamallien puuttuminen.

Opinnäytetyömme tavoitteena oli kehittää Kuopion nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöiden ja Kuopion alueen yläkoulujen henkilökunnan välistä yhteistyötä. Tarkoituksenamme oli tutkia yhteistyön muotoja, haasteita ja toimivuutta. Lisäksi halusimme selvittää, millaisena koulunuorisotyö nähdään tulevaisuudessa ja miten sitä voisi kehittää.

Opinnäytetyömme oli laadullinen tutkimus, joka koostui kahdesta Webropol -kyselystä. Lähetimme kyselyt 30:lle Kuopion nuorisopalveluiden työntekijöille sekä 12:lle Kuopion alueen yläkoululle. Käytimme tiedonkeruumenetelmänä kyselyä, jonka tekemisen tukena käytimme aivoriihiä sekä havainnointia. Aivoriihiä toteutimme yhdessä opinnäytetyön tilaajan kanssa ja havainnointia teimme harjoittelun aikana. Vastaukset analysoimme sisällönanalyysin avulla.

Nuorisotyöntekijöiden kyselyn vastausprosentiksi muodostui 70% ja kouluhenkilökunnan 58%. Tuloksista nousi esille yhteistyön tärkeys, ja kuinka sitä pitäisi tulevaisuudessa lisätä ja kehittää. Niistä näkyi, mitä asioita osapuolet toivovat koulunuorisotyöltä ja millaisia yhteistyön muotoja tällä hetkellä on. Nuorisotyöntekijän rooli koulu yhteisössä nähdään merkittävänä, sillä kontaktit vapaa-ajalla ja koulussa ovat nuoren kokonaisvaltaisen tukemisen kannalta tärkeitä. Tulosten pohjalta nostamme esiin kehittämisideoita, joita toivomme Kuopion nuorisopalveluiden hyödyntävän jatkossa koulunuorisotyössä.

Asiasanat: kasvatuskumppanuus, koulunuorisotyö, moniammatillinen yhteistyö, nuorisotyö, yläkoulu

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Civis Activities and Youth Work Degree Programme

Author: Antti Nyman & Arttu Peltonen

Title: Developing youth work in upper comprehensive schools in Kuopio – a survey to the staff of upper comprehensive schools and youth workers at Youth services of Kuopio

Number of Pages: 41 and 7 attachment pages

Supervisor(s): Kari Keuru

Subscriber(s): Youth services of Kuopio, Jari Väänänen

Youth service within schools is forming to be an integral part of the core work field of youth services. Coordination of youth work has been integrated in schools; it has become mundane as recognition of the relevance of youth services has stood out. However, problems arise in conducting common goals and operating models.

The scope of this thesis is developing the joint coordination between Kuopio's youth services and local upper comprehensive school's staff. The aim was to examine the co-operation, challenges and functionality of these two parties. Furthermore, the authors researched not only how youth service in school is perceived in the future but also the opportunities of enhancing it.

This thesis was a qualitative research. Methods utilized in conducting the research consisted of two Webropol surveys, observations made by the authors and brainstorming. The questionnaire was sent to 30 employees of Kuopio's youth service. In addition, the survey was distributed to 12 local upper comprehensive schools. The brainstorming was performed together with Kuopio's youth service. The observations were made during improving practice. The answers were analyzed based on the analysis of the content.

The response rate of the questionnaire was 70% regarding the youth service employees and 58% by personnel of the local schools. Conclusions by the survey introduced the importance of coalition by these two parties, development and augmentation of the cooperation in the future. Moreover, the questionnaire revealed valuable aspects on how youth service in schools could be improved and what was expected of it. The role of a youth worker within schools is perceived of significant importance, as contacts outside and within school are relevant for the adolescents. The authors made suggestions and recommendations based on the results of the survey. The authors hope that Kuopio's youth services would develop and utilize these recommendations in their activity in schools.

Keywords: multiprofessional cooperation, parentall partnership, upper comprehensive school, youth work in school, youth work

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	TILAAJAN ESITTELY JA TARVE.....	7
3	NUORISOTYÖ YLÄKOULUSSA ERI AMMATTILAISTEN TOTEUTTAMANA... ..	8
3.1	Nuorisotyö	8
3.2	Nuorisotyöntekijä nuorten tukena	9
3.3	Nuorisotyön palvelut Kuopiossa	9
3.4	Nuorisotyö yläkouluissa	11
3.4.1	Koulunuorisotyö	12
3.4.2	Nuorisotyö yläkoulussa eri ammattilaisten tehtävänä.....	14
4	TUTKIMUS	17
4.1	Laadullinen tutkimus	17
4.2	Tapaustutkimus	18
4.3	Tutkimuksen suunnittelu	19
4.4	Kysely tiedonkeruumenetelmänä ja kyselylomakkeen kehittäminen	19
4.4.1	Aivoriihi kyselylomakkeen tekemisen tukena.....	20
4.4.2	Havainnointi kyselylomakkeen tekemisen tukena.....	21
4.4.3	Tutkimuksessa käytetyt kyselylomakkeet	22
4.4.4	Kyselyn toteutus.....	23
4.5	Tutkimuksen arviointi	25
5	TULOKSET	26
5.1	Tulosten analysointi	26
5.2	Taustatiedot	27
5.3	Yhteistyön nykytilanne	28
5.4	Yhteydenpito ja informaatio.....	29
5.5	Koulunuorisotyöntekijän tärkeimmät tehtävät ja toiveet.....	30
5.6	Koulunuorisotyö tulevaisuudessa	31
6	POHDINTA.....	33
6.1	Kyselyiden luotettavuus ja eettisyys.....	33

6.2	Kehittämisideat.....	34
6.3	Pohdintaa opinnäytetyöprosessista	36
	LÄHTEET	38
	LIITTEET	42

1 JOHDANTO

Koulunuorisotyön merkitys osana nuorisotyötä on viime vuosina kasvanut merkittävästi; tästä kertovat monet aiheesta tehdyt opinnäytetyöt ja tutkimukset. Kouluilla on syntynyt tarvetta koulunuorisotyölle, koska nuoret viettävät siellä ison osan ajastaan ja nuorisotyö nähdään siinä tärkeänä tukijana. Koulunuorisotyötä tehdäänkin tällä hetkellä yli 70% Suomen kouluista (Allianssi 2018). Koulusta halutaan oppimisympäristönä tulevaisuudessa entistä yhteisöllisempi, vuorovaikutteisempi ja nuoria tukevampi. Nuorisotyö voi tukea tämän tavoitteen saavuttamista muun muassa monipuolisilla työmenetelmillä.

Opinnäytetyömme kohdentui yläkouluissa toteutuvaan koulunuorisotyöhön ja sen tilaajana toimi Kuopion nuorisopalvelut. Aiheemme oli tilaajalle ajankohtainen, sillä koulunuorisotyö on Kuopion nuorisopalveluiden pääpainopiste vuonna 2019 (Kuopion nuorisopalvelut, muistio 2018). Kuopiossa tehdään paljon koulunuorisotyötä yläkouluissa sekä osassa alakouluja. Koulunuorisotyön raamit sekä koulun ja nuorisotyöntekijöiden välinen luottamus ovat kuitenkin vasta rakentumassa.

Opinnäytetyömme tavoitteena oli selvittää Kuopion alueen yläkoulujen henkilökunnan ja nuorisotyöntekijöiden välisen yhteistyön nykytilaa sen kehittämiseksi. Yläkoulun henkilökunnalla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä rehtoreita, terveydenhoitajia, opettajia, koulukuraattoreita sekä opinto-ohjaajia. Käytimme opinnäytetyössämme tiedonkeruumenetelminä kyselyä, havainnointia ja aivoriihiä. Havainnointia sekä aivoriihiä käytimme kyselylomakkeen tekemisen tukena.

2 TILAAJAN ESITTELY JA TARVE

Tämän opinnäytetyön tilaaja on Kuopion nuorisopalvelut. Kuopion nuorisopalveluiden vuoden 2019 toimintaohjelman pääpainopiste on koulunuorisotyössä ja sen kehittämisessä (Kuopion kaupungin nuorisopalvelut, muistio 2018), joten opinnäytetyölle on tarvetta ja sitä voi hyödyntää tulevaisuudessa. Ammattialan näkökulmasta opinnäytetyömme on selvitystyö, jota Kuopion nuorisopalvelut voi käyttää koulunuorisotyön kehittämiseen. Koulunuorisotyö on tärkeä työkenttä, minne voi ja pitää tulevaisuudessa lisätä resursseja. Se tavoittaa nuoret hyvin, myös ne nuoret, jotka eivät käy nuorisotiloilla. Koulu on merkittävä paikka nuorelle ja nuorisotyö nähdään tärkeänä, sillä nuorisotyöntekijät ovat kouluissa oppilaita varten ja heillä on aikaa ottaa yhteyttä nuoriin.

Kuopion kaupungin nuorisopalvelut työllistävät 30 nuorisonohjaajaa sekä 10 etsivää nuorisotyöntekijää. Nuorisopalveluiden tavoitteena on edistää nuorten hyvinvointia ja kasvua elämän eri osa-alueilla. Nuorisopalvelut antavat nuorelle mahdollisuuden osallistua, vaikuttaa, järjestää, tutustua, luoda, etsiä itseään ja löytää omia vahvuuksiaan. Toiminta on nuorisolähtöistä ja siihen on helppo lähteä mukaan. Nuorisotyöntekijät ovat aina nuoria varten paikalla ja tukevat nuorta hänen lähtökohtansa huomioiden. Nuorisotiloissa ja tapahtumissa Kuopiossa käy vuodessa noin 250 000 nuorta. Nuorisotyöntekijät järjestävät eri nuorisotiloissa vuoden aikana yli 100 tapahtumaa, esimerkiksi diskoja. Nuorisopalveluilla on tiloja ympäri Kuopiota sekä Pohjois-Savoa, kuten Maaningalla, Riistavedellä ja Nilsiässä. Alueen suurimmat nuorisotilat löytyvät Petoselta, Jynkästä sekä Neulamäestä. (Po1nt 2019.)

3 NUORISOTYÖ YLÄKOULUSSA ERI AMMATTILAISTEN TOTEUTTAMANA

3.1 Nuorisotyö

Nuorisotyöllä tarkoitetaan nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa. Suomessa nuorisolaki määrittää kaikki alle 29-vuotiaat henkilöt nuoriksi (Nuorisolaki 1285/2016 §3). Nuorisotyön päätavoitteet ovat nuoren kasvun tukeminen, suhdetaitojen kehittäminen, osallisuuden ja itsenäistymisen tukeminen sekä harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen (Djupsund, Kiilakoski & Kinnunen 2015, 92-93).

Nuorisotyötä tehdään kunnissa, järjestöissä, yhdistyksissä, seurakunnissa ja yksityisellä sektorilla, sen nimissä tehdään myös paljon erilaisia hankkeita ja projekteja (Hoikkala & Kuivakangas 2017, 10). Sen monimuotoisuus näkyy toiminnan monipuolisuudessa. Toimintaan kuuluu esimerkiksi läsnäolo ja toiminnan järjestäminen nuorisotiloissa, erilaiset kerhot, kouluikäisten iltapäivätoiminta, leirit, työpajat, tapahtumat sekä monikulttuurisuustyö. Toimintaa on paljon, mutta työmuoto vaihtelee järjestäjästä riippuen. Nuorisotyössä näkyy nuorten kasvatuksellinen ohjaus, joka toteutuu toimintojen, yhdessäolon sekä neuvonnan kautta. Nuorisotyötä tehdään monella eri tavalla. Työmuotoja ovat yhteisöllinen nuorisotyö, yhteiskunnallinen nuorisotyö, osallisuustoiminta sekä kohdennettu ja kulttuurinen nuorisotyö. Työmuodot antavat nuorille mahdollisuuden osallistua, kehittyä sekä edistävät nuorten osallisuutta ja nuorten elinolojen paranemista. (Djupsund ym. 2015, 86.)

Nuoruudella tarkoitetaan aikaa lapsuuden ja aikuisuuden välissä. Nuoruus jaetaan kolmeen osaan: varhaisnuoruus (11-14), keskinuoruus (15-18) sekä myöhäisnuoruus (19-25). Murrosiän aikana nuori käy läpi monenlaisia kasvun vaiheita, kuten ulkoiset muutokset, identiteetin rakentuminen sekä oman itsensä hyväksyminen. Nuori opettelee irtaantumista vanhemmista ja aikuistumista. Murrosikä koetaan yksilöllisesti ja jokaisella on omat kokemuksensa sen kulusta. Nuorisotyöllä voi olla suuri merkitys nuoren kasvulle ja kehitykselle varsinkin murrosiän aikana. Nuorisotyöntekijät voivat olla tuki ja turva, kun nuori on kasvamassa aikuiseksi. Nuorelle on suuri apu keskustella aikuisen kanssa, joka on hänelle tuttu ja turvallinen. (Hiipakka 2011, 5-6.)

3.2 Nuorisotyöntekijä nuorten tukena

Nuorisotyöntekijät työskentelevät Suomessa pääsääntöisesti kunnissa, seurakunnissa, järjestöissä tai yhdistyksissä. He tekevät työtä eri ikäisten nuorten kanssa. Työn sisältö on pääsääntöisesti ohjaus-, opastus ja opetustyötä. Nuorisotyöntekijät pystyvät omalla ammattiosaamisellaan ja panostuksellaan tarjoamaan nuorille laadukasta ja tavoitteellista toimintaa. (Soanjärvi 2011.)

Suomessa nuorisotyön merkitys on suuri ja sen järjestämään toimintaan osallistuu miljoona nuorta vuodessa. Nuorisotyö pyrkii toteuttamaan nuorille mielekästä vapaa-ajan tekemistä. Se järjestää nuorten tarpeiden mukaista toimintaa, jonka lähtökohtana on säännöllisyys ja pitkäjänteisyys. (Keravan nuorisopalvelut 2017.)

3.3 Nuorisotyön palvelut Kuopiossa

Kuopiossa nuorisotyöllä on useita erilaisia työmuotoja, kuten etsivä nuorisotyö, ankkuriryhmä ja kulttuurinen nuorisotyö. Kuopion nuorisopalveluiden toimintaohjelmassa on jokaiselle työmuodolle omat tavoitteet ja toimenpiteet. (Po1nt 2019.) Luvussa perehdymme tarkemmin kyseisiin työmuotoihin.

Etsivä nuorisotyö

Etsivällä nuorisotyöllä tarkoitetaan erityisnuorisotyötä, jolla pyritään löytämään ne alle 29-vuotiaat nuoret, joilla on vaara syrjäytyä tai jotka ovat jo syrjäytyneet koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle. Etsivä nuorisotyö auttaa nuorta löytämään omia vahvuuksiaan, valmiuksiaan ja tavoitteitaan sekä tekemään ratkaisuja elämässä eteenpäin pääsemiseksi. Se edistää nuoren hyvinvointia, vähentää riskejä liittyen epäterveelliseen elämäntapaan ja avaa uusia mahdollisuuksia. Työntekijän on tärkeä kuunnella nuorta tietääkseen, mitä hän toivoo ja tarvitsee. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorille yleensä tärkeitä onnistumisen kokemuksia, jotka mahdollistavat nuoren omien haaveiden ja tavoitteiden toteutumista. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 26-27; Vilen 2018, 4-5.)

Etsivää nuorisotyötä tehdään erilaisissa ympäristöissä. Perinteisin malli on katutyö, jossa työntekijät menevät eri puolille kaupunkia kauppakeskuksiin, huoltoasemille, oppilaitoksiin sekä erilaisiin palveluverkostoihin. Nykyään nuoria kohdataan myös heille tärkeissä paikoissa, kuten sosiaalisessa mediassa. Etsivän nuorisotyöntekijän pitää olla siellä, missä nuoret ovat. Kaikki apua tarvitsevat nuoret eivät tule itsekseen virastoille ja toimistoihin, vaan työntekijöiden pitää mennä heidän luokseen, tarjoamaan nuorten tarvitsemia palveluita. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 23-24, 54-55.)

Etsivän nuorisotyöntekijän on tärkeä luoda luottamussuhde nuoren kanssa. Luottamussuhteen luominen auttaa nuorta sitoutumaan ja myös turvautumaan työntekijään. Etsivässä nuorisotyössä on tärkeää auttaa nuorta löytämään ja luomaan itselleen vertaisyhteisöjä. Nuoren ei ole kuitenkaan pakko osallistua toimintaan, sillä etsivä nuorisotyö on vapaaehtoista. Työntekijä kannustaa ja tukee yksilöllisesti jokaista nuorta ja pyrkii ohjaamaan häntä hänelle sopiviin ja hänen tarpeitaan vastaaviin palveluihin. Mikäli nuorelle on suuri kynnys lähteä virastoihin tai palveluihin, niin työntekijä voi lähteä nuoren mukaan. (Etsivän nuorisotyön osaamiskeskus 2019.)

Ankkuriryhmä

Etsivät nuorisotyöntekijät kuuluvat osaksi Ankkuriryhmän moniammatillista työryhmää. Ankkuriryhmä on moniammatillinen työryhmä, johon kuuluu poliisi, sosiaalityöntekijä, psykiatrinen sairaanhoitaja sekä nuorisotyöntekijä. Kokoonpano saattaa vaihdella alueen mukaan. Työryhmä hyödyntää paljon erilaista osaamista eri ammateista. Ankkuriryhmän kohteina ovat 15-20 vuotiaat nuoret rikosentekijät.

Työryhmä sai alkunsa vuonna 2004-2006 Hämeenlinnassa. Ankkuri-malli päätettiin ottaa käyttöön koko Suomeen vuonna 2015. Ryhmän tavoitteena on puuttua nuorison rikollisuuteen ennen kuin nuoren rikoskierre muodostuu suureksi. Työryhmä pyrkii selvittämään nuorten elämäntilanteen ja ohjaamaan heidät oikeaan paikkaan, mistä he saavat apua sekä tukea. Toiminnan tarkoituksena on ehkäistä myös lähisuhde- ja perheväkivaltaa. Mikäli väkivaltatapauksia ilmenee, Ankkuriryhmä ohjaa varhaisessa vaiheessa oikeanlaisen avun piiriin. Moniammatillinen työryhmä pystyy kohtaamaan nuoren tai perheen kokonaisvaltaisesti tilanteen mukaan. Työryhmässä näkyy monien alojen asiantuntijuus, mikä helpottaa haastavien asiakkaiden auttamisessa. (Rikossentorijunta 2019.)

Kulttuurinen nuorisotyö

Kulttuurinen nuorisotyö on toimintamuoto, jossa käytetään taide- ja kulttuurikasvatuksellisia sisältöjä. Tarkoituksena on vahvistaa nuorten ilmaisutaitoja sekä tukea nuoren kasvua ja kehitystä. (Nuorisoasiainkeskus 2012.) Se tarjoaa nuorille mahdollisuuden osallistua kulttuurin tuottamiseen sekä nuorisopalveluiden tapahtumiin. Työmuoto toimii myös vaikuttamiskanavana, jossa nuorilla on mahdollisuus tuoda esiin oma äänensä. Nuoret saavat tukea ja kannustusta osallistua sekä vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin, jolloin he saavat kokemuksen siitä, että he ovat tärkeitä ja arvokkaita ihmisiä omana itsenään.

Kulttuurisen nuorisotyön avulla pystytään edistämään nuorten harrastuneisuutta sekä harrastusmahdollisuuksia. Nuoret toimivat samoissa ryhmissä: harrasteryhmät, aktiiviryhmät ja tapahtumat. Sosiaalisten taitojen kehittyminen edesauttaa kulttuurisessa nuorisotyössä suhdetta myös muihin nuoriin. Nuorten ilmaisutaitojen ja oman luovan osaamisen vahvistaminen on työmuodon selkeä tavoite. Kulttuurinen nuorisotyö on osallisuutta tukevaa ja se vahvistaa nuorten sosiaalisia taitoja. (Djupsund, Kii-lakoski & Kinnunen 2015, 99-100.)

3.4 Nuorisotyö yläkouluissa

Nuorisotyötä tehdään paljon yläkouluissa. Koulut ja nuorisotyö ovat tehneet yhteistyötä, mutta ilman suunnitelmallisuutta ja yhteisiä tavoitteita. Yhteistyö vaihtelee paljon myös kaupungeittain ja kunnittain. Resurssien käyttö ja yhteistyön halukkuus ovat keskiössä yläkouluissa tehtävässä nuorisotyössä. Nuorisotyöhön yläkouluissa on alettu panostamaan 2000 – luvulla enemmän. Koulun ja nuorisotyön yhteistyö on erittäin tärkeää koulun yhteisöllisyyden lisäämisen ja nuoren tukemisen kannalta. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 14.) Nuorisotyöhön yläkouluissa liittyy termejä kuten koulunuorisotyö, kasvatuskumppanuus, moniammatillinen yhteistyö sekä non-formaali oppiminen. Näiden termien toimiminen nuorisotyössä yläkouluissa ei ole itsestäänselvyys. Termien toimivaksi mahdollistaminen tarvitsee nuorisotyöntekijöiden sekä kouluhen-

kilökunnan toimivaa yhteistyötä. Molempien osapuolten on luotettava toisiinsa ja tunnistettava ammatillinen osaaminen, sitä kautta nuorisotyötä koulussa saadaan kehitettyä ja koulua viihtyisämmäksi paikaksi nuorille.

3.4.1 Koulunuorisotyö

Koulunuorisotyöllä tarkoitetaan sitä, että nuorisotyöntekijä on viikoittain mukana koulun toiminnassa ja hän kuuluu koulun henkilökuntaan. Hänen työtehtäviään ovat esimerkiksi erilaiset työmenetelmät liittyen yhteisöllisyyteen, kasvun ja kehityksen tukemiseen sekä kiusaamisen ehkäisemiseen. Nuorisotyö koululla taas tarkoittaa sitä, että nuorisotyöntekijä käy esimerkiksi ohjaamassa erilaisia teematunteja ja ryhmäytymisiä. Hän ei ole osa koulun henkilökuntaa, vaan käy koululla tarvittaessa. Suurin osa koulunuorisotyötä tekevistä nuorisotyöntekijöistä työskentelee nuorisotiloilla, joissa oppilaat käyvät vapaa-ajallaan. Nuorisotyö koululla on nuorten tukemista, kuuntelemista, ohjaamista ja kasvatusta. (Ahlberg, Appelrgren, Järvinen, Häsä, Komulainen, Koponen, Kääpä, Laitinen, Penttilä, Rihu & Tani 2018, 4.)

Koulunuorisotyö toteutuu useilla eri tavoilla: välitunti- ja pienryhmätoiminta, ryhmäytymiset sekä erilaiset kasvatus- ja teematunnit. Välituntitoiminta on sitä, että nuorisotyöntekijä tulee välitunnilla koulun aulaan ja järjestää toimintaa nuorille, kuten kisailua, liikuntaa sekä juttelua ja nuorten kohtaamista. Sen ei tarvitse olla monimutkaista ja tarkkaan suunniteltua, vaan nuoret näkevät tärkeämpänä, että nuorisotyöntekijä on läsnä ja tarjoaa aikaansa ja läsnäoloaan. (Ahlberg ym. 2018, 7-8.)

Koulunuorisotyö voi tarjota koululle myös pienryhmätoimintaa koulun tarpeen mukaan. Joissain kaupungeissa on käytössä ”tsemppiryhmä”, jonka tarkoituksena on motivoida nuoria korottamaan arvosanojaan jatkokoulutusta varten. Pienryhmätoiminnassa voi käyttää apuna koulun tukioppilaita. Nuorisotyöntekijät voivat pitää koululla kasvatustunteja, jotka käsittelevät ajankohtaisia ja tärkeitä teemoja, kuten päihde- tai seksuaalikasvatusta. Nuorten voi olla helpompi puhua seksuaalisuudesta tai päihteistä tutulle nuorisotyöntekijälle kuin opettajalle tai vanhemmille. Lisäksi koulunuorisotyötä ovat 7. luokkalaisten oppilaiden ryhmäytymiset, jotka toteutetaan mahdolli-

simman pian syksyllä koulun alkamisen yhteydessä. Sen tarkoituksena on nuorisotyöntekijän suunnittelemilla tehtävillä vahvistaa nuorten ryhmäytymistä ja tutustuttaa heidät luokkakavereihinsa. (Ahlberg ym. 2018, 8-9.)

Koulunuorisotyön vahvuus on ennaltaehkäisevässä työssä ja moniammatillisessa yhteistyössä (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 29). Sen toimintaa ohjaavat erilaiset ohjeet, asetukset ja lait, jotka määrittelevät raamit koulunuorisotyölle. Näitä ovat muun muassa lastensuojelu- ja nuorisolaki sekä opetussuunnitelmien perusteet. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 27.) Koulunuorisotyön yksi vahvuuksista on nuorten tavoittaminen, sillä koulussa nuorisotyöntekijä tavoittaa suuren osan alueen nuorista. Nuorisotyöntekijät näkevät nuoria koulussa ja vapaa-ajalla, joten he kohtaavat nuoria kokonaisvaltaisesti päivän aikana. (Nuorisopalveluiden toimintaohjelma 2017-2020, 8.)

Yksi koulunuorisotyön vahvuuksista perustuu vapaaehtoisien kasvatussuhteen luomiseen, jossa nuorisotyöntekijän ja nuoren välille ei synny auktoriteettiongelmaa, mikä saattaa näkyä opettaja – oppilas suhteessa (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 52). Koulussa tapahtuu paljon oppimista, mikä ei ole sidoksissa oppitunteihin. Siellä solmitaan uusia ihmissuhteita, joiden avulla vuorovaikutus- sekä tunnetaidot kehittyvät. Nuorisotyöntekijän rooli nuorten vuorovaikutussuhteiden tukemisessa ja läsnäolo heidän kouluarjessaan on merkityksellinen. Opettajien resurssit painottuvat oppitunneilla tapahtuvaan oppimiseen, joten nuorisotyöntekijän rooli välitunneilla on tärkeä. Nuorisotyöntekijän tärkein tehtävä koulussa on olla läsnä ja kohdata nuoria. Heidän koulutuksensa painottuu nuorten kohtaamiseen ja elämänkaarityöskentelyyn; nuorisotyöntekijöillä on tietoa ja taitoa nuorten eri elämänvaiheista ja he osaavat vastata nuorten tarpeisiin.

Koulunuorisotyötä on tehty jo vuosien ajan Kuopiossa. Nuorisonohjaajan voi nähdä koulussa välitunneilla, tukioppilastoiminnassa tai koulun tapahtumissa. Sitä tehdään kaikissa Kuopion alueen yläkouluissa sekä osassa alakouluissa. Alueellinen koulunuorisotyö tarkoittaa, että alueen nuorisotyöntekijät tekevät nuorisotyötä kyseisen alueen kouluissa. Esimerkiksi Jynkän monitoimitalon nuorisonohjaajat tekevät koulunuorisotyötä Jynkänlahden yläkoululla kaksi kertaa viikossa sekä Jynkän alakoululla kerran viikossa. Ryhmäytymiset ovat iso osa koulunuorisotyötä Kuopiossa, sillä nuorisonohjaajat ovat mukana järjestämässä ryhmäytymisiä kaikille 7 – luokkalaisille. (Po1nt

2019.) Aikataulut koulujen kanssa sovitaan etukäteen lukuvuodeksi kerrallaan. Nuorisopalveluiden toimintaohjelmassa on kouluissa tehtävälle nuorisotyölle asetettu selkeät tavoitteet: nuorten kohtaaminen koulussa säännöllisesti, kontaktien luominen sekä niiden nuorten kohtaaminen, joita näkee myös vapaa-ajalla. Moniammatillisuutta pyritään kehittämään koulun ja nuorisotyön välillä koko ajan. Koulu sekä vapaa – aika nähdään tärkeinä oppimis- ja kasvu ympäristöinä. (Nuorisopalveluiden toimintaohjelma 2017-2020, 8.)

3.4.2 Nuorisotyö yläkoulussa eri ammattilaisten tehtävänä

Kappaleessa käymme läpi kasvatuskumppanuutta, moniammatillista yhteistyötä sekä non-formaalista oppimista. Yläkouluissa nuorisotyöntekijät ja kouluhenkilökunta kasvattavat, tukevat ja edes auttavat nuorten kehitystä. Kyseiset termit näkyvät koulunuorisotyössä päivittäin ja ne ovat tärkeä osa nuorisotyössä sekä kouluissa.

Kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuus tarkoittaa yhteistyötä nuoren kasvun ja kehityksen tukemiseksi. Parhaimmillaan se on pitkäaikaista ja sitoutunutta moniammatillista yhteistyötä, jolla pyritään nuoren kokonaisvaltaiseen tukemiseen. Nuorisotyön ja koulun yhteinen tehtävä on nuorten kasvattaminen, mutta koulun tehtävä on samalla myös opettaa. Kasvatuskumppanuudessa isossa keskiössä ovat myös vanhemmat, joiden kanssa koulu tekee yhteistyötä oppilaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemisen hyväksi. Koulua säätelevät lait ja tehtävät vaikuttavat kasvatuskumppanuuden mahdollisuuksiin ja toteuttamiseen. Nuorisotyö ja koulu ovat tehneet pitkään yhteistyötä, mutta vasta 2000-luvulla yhteistyö on tullut tavoitteellisemmaksi. (Hakoluoto, Jukkala & Lämsä 2014, 7-9.)

Kasvatuskumppanuuden toteutuessa nuorisotyön tavoitteet saavutetaan erilaisten viihdyttävien toimintojen sekä nuorten toivomien aktiviteettien kautta. Koulun roolia nuorten opettamisessa tunnustetaan ja arvostetaan. Nuoret ja yhteistyökumppani osallistuvat nuorisotyön kanssa tarjottujen toimintojen arviointiin ja kehittämiseen. Palvelujen ajantasaisuus varmistetaan hyvällä vuorovaikutuksella ja opetussuunnitelma

huomioidaan toiminnassa. Nuorten tunnistaessa toiminnan ja sen tavoitteet heidän osallisuutensa voimistuu. (Hakoluoto ym. 2014, 7-9.)

Kasvatuskumppanuuden kehittäminen vaatii nuorisotyöntekijöiltä ja koulun henkilökunnalta paljon aikaa ja yhteisiä keskusteluja. Kasvatuskumppanuuden tärkein lähtökohta on toisiinsa luottaminen. Mikäli koulun henkilökunta ja nuorisotyöntekijät eivät luota toisiinsa, niin yhteistyö on haasteellista. Kouluhenkilökunnan ja nuorisotyöntekijöiden on tärkeää myös jakaa erilaisia näkemyksiä heidän työnkuvistaan ja rooleistaan koulussa oppilaiden kanssa. Suomen kouluissa kouluhenkilökunnan ja nuorisotyöntekijöiden välit eivät ole aina parhaat mahdolliset. Yhteistyötä voi olla, mutta se ei ole luontevaa eikä sillä ole tavoitetta. Hyvä yhteistyö syntyy, jos toisten osaaminen sekä ammatillisuus tunnustetaan. Yhteistyössä on tärkeää myös kunnioittaa ja arvostaa toista sekä muiden työtä. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 21-22.)

Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillisella yhteistyöllä tarkoitetaan ihmisten yhteistä tehtävää tai työtä, joka heidän on määrä suorittaa yhdessä tai tehdä sen eteen ratkaisuja ja päätöksiä. Moniammatillisuudella tarkoitetaan eri alojen asiantuntijoiden tietoa ja osaamista. (Kotro & Parhiala 2015, 3.) Monialaisuus ja moniammatillisuus mielletään usein rinnakkaisiksi termeiksi. Monialainen yhteistyö nähdään enemmän hallinnon- ja tieteenaloja yhdistävänä toimintana, kun taas moniammatillisuus taas nähdään monen eri alojen ammattilaisten toimintana. Monialaisuudessa viitataan siis enemmän itse toimintaan, moniammatillisuudessa toimijoihin. (Nuoperi 2014.)

Moniammatillisella yhteistyöllä tarkoitetaan prosessia, jossa vähintään kaksi, usein enemmän, eri alan ammattilaista käsittelevät tiettyä haastetta, joka koskettaa kaikkia yhteistyötä tekeviä tahoja. Se edellyttää kaikilta osapuolilta tasavertaista tiedon ja näkemysten jakamista ja toisten mielipiteiden huomioimista ja kunnioittamista. Moniammatillinen yhteistyö on aina asiakaskeskeistä sekä asiakaslähtöistä, eli siinä pyritään toimimaan asiakkaan kannalta parhaalla tavalla ja huomioiden asiakkaan tarpeet ja toiveet. Yhteistyö on suunnitelmallista ja jokainen tavoittelee yhteistä tavoitetta. (Aira-raksinen 2013, 7.)

Nuorisolaki 9§ käsittelee monialaista yhteistyötä. Kunnassa täytyy olla ohjaus- ja palveluverkosto tai jonkinlainen yhteistyöryhmä, jossa kohderyhmänä ovat kaikki kunnan nuoret. Työryhmän tulee tehdä yhteistyötä nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorten kanssa toimivien tahojen kanssa. Työryhmän tehtävänä on arvioida

kerätyn tiedon pohjalta kunnan nuorten kasvu- ja elinoloja tukemaan suunnittelua ja päätöksen tekoa. Työryhmän tulee myös edistää nuorille suunnattuja palveluita ja niiden keskinäistä tiedonvaihtoa ja eri palveluihin ohjaamista, sekä tukea yhteistyötä nuorisotoiminnan tukemiseksi. (Nuorisolaki 1285/2016 § 9.)

Moniammatillinen yhteistyö koulunuorisotyössä on työn laadun ja kehittämisen kannalta erittäin tärkeää. Koulunuorisotyötä tehtäessä on tärkeää, että molemmat osapuolet tiedostavat toistensa vahvuudet ja ammattitaidon. Koulunuorisotyötä tekevät nuorisotyöntekijät kokevat moniammatilliselle kasvatuskumppanuudelle tarvetta ja se nähdään tärkeänä nuoren kasvun ja kehityksen tukena. Niin kauan, kuin nuorisotyö on ”epävirallisen” toimijan roolissa koulussa ja koulu johtaa yhteistyön määrittelyä ja tarvetta, ei toimintaa voida kehittää. Yhteistyöstä ei ole laadittu lakia tai asetusta, joka antaisi raamit koulunuorisotyölle. Laki tai asetukset helpottaisi toimimista, kun toimintaohjeet ja yhteiset tavoitteet olisi kirjattuna konkreettisesti. Koulunuorisotyön ja koulun täytyy toimia tasavertaisina toimijoina. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 25-26.)

Non-formaali oppiminen

Non-formaalilla oppimisella tarkoitetaan kasvatukseen ja oppimiseen liittyvää koulun ulkopuolella tapahtuvaa toimintaa. Sitä tapahtuu sellaisissa ympäristöissä, joissa välttämättä opettaminen ja oppiminen ei ole pääasia, kuten esimerkiksi vapaa-ajalla kansalaisjärjestöissä. Tällaisia ovat muun muassa erilaiset kurssit, joita ohjaavat nuorisotyöntekijät tai vapaaehtoiset. Paikkoja, joissa non-formaali oppiminen on läsnä ovat esimerkiksi museot, kirjastot sekä nuorisotilojen tarjoamat palvelut ja toiminta. Kurssit ja tekeminen ovat suunniteltuja, mutta oppiminen tapahtuu saavutusten ja piilo – oppimisen kautta, ei niinkään dokumentoinnin tai arvioinnin kautta. Sen tarkoituksena on elämänlaadun parantaminen ja se perustuu vapaaehtoisuuteen. Non-formaali oppiminen on formaalin oppimisen tapaan suunniteltua, mutta se ei liity opetussuunnitelmaan tai ole riippuvainen paikasta eikä sitä arvioida eikä sillä hankita pätevyyttä, vaan parannetaan elämänlaatua. (Taskila 2016, 10; Youth Partnership 2018.)

Koulunuorisotyö tukee non-formaaliin oppimiseen liittyvää oppimista. Alueen nuorisotaloilla tehtävä nuorisotyö mahdollistaa nuorelle ja nuorisotyöntekijälle luottamuksellisen suhteen, koska nuorisotyöntekijä on mukana sekä koulussa, että vapaa-ajalla. Nuorelle on erittäin tärkeää, että hän pystyy luottamaan nuorisotyöntekijään, jolle hän voi kertoa ja puhua avoimesti asioistaan.

4 TUTKIMUS

4.1 Laadullinen tutkimus

Valitsimme tutkimukseemme laadullisen tutkimusmenetelmän, koska halusimme kehittämisideoita ja pohdintoja sekä kouluhenkilökunnalta, että nuorisotyöntekijöiltä vapaamuotoisesti. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on jonkin asian ymmärtäminen, ei määrien selvittäminen. Teorian merkitys sille on välttämätön ja se vastaa kysymyksiin: miten, miksi ja millainen? Se sopii toiminnan kehittämiseen ja vaihtoehtojen etsimiseen. Tutkittavat valitaan usein harkinnanvaraisesti eikä sattumanvaraisesti. Laadullinen tutkimus korostaa aineiston keräämisen ja tulosten pohdinnan tärkeyttä sekä se tukee jatkotoimenpiteitä, koska tutkimuksen tuloksista voi tuottaa kehittämisideoita. Siinä tyypillisiä aineistonkeruumenetelmiä ovat esimerkiksi erilaiset haastattelut, esimerkiksi henkilökohtaiset-, syvä-, ja ryhmähaastattelut, osallistuva havainnointi sekä valmiit aineistot ja dokumentit. Myös kyselyt, joiden avulla saadaan monipuolista ja kehittäväää tietoa, ovat laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmiä. (Heikkilä 2014, 7.)

Laadullisessa tutkimuksessa aineistoa on kerätty usein suppeammin kuin kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa, sillä laadullinen tutkimus on harkinnanvaraisempaa ja tavoitteena on ilmiöiden ymmärtäminen suuren vastausmäärän sijaan (Heikkilä 2014, 6). Tutkimus auttaa tutkimuskohteen ja sen käyttäytymisen ja päätöksen syiden ymmärtämistä ja se sopii esimerkiksi eri vaihtoehtojen etsimiseen, ongelman tutkimiseen tai toiminnan kehittämiseen (Heikkilä 2014, 8). Sekä laadullista että määrällistä tutkimusmenetelmää voidaan käyttää samassa tutkimuksessa ja molempien suuntauksien avulla voidaan selittää samoja tutkimuskohteita, vaikka ne selitetään eri tavoin (Jyväskylän yliopisto 2015).

4.2 Tapaustutkimus

Toteutimme opinnäytetyömme tapaustutkimuksena. Opinnäytetyömme tavoitteena oli selvittää Kuopion alueen yläkoulujen ja Kuopion nuorisopalveluiden tämänhetkistä yhteistyön laatua sekä kummankin osapuolen käsityksiä toistensa rooleista nuorten kasvattajina. Tämän vuoksi tutkimuksemme kohderyhmään kuului edustajia molemmista organisaatioista. Valitsimme vastaajiksi koulun puolelta moniammatillisen työryhmän, johon kuului esimerkiksi rehtori, terveydenhoitaja, opettaja, koulukuraattori sekä opinto-ohjaaja ja Kuopion nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöitä, etsiviä nuorisotyöntekijöitä sekä kaksi muuta Kuopion nuorisopalveluilla työskentelevää henkilöä. Näin varmistimme sen, että kyselyyn vastaavat henkilöt tuntevat aihepiirin ja se on heille ajankohtainen.

Tapaustutkimus tarkoittaa yksittäisen tapahtuman, rajatun kokonaisuuden tai yksilön tutkimista eri menetelmin hankittujen sekä monipuolisten tietojen avulla. Tapausta yritetään tutkia, selittää ja kuvata esittämällä miten- ja miksi- kysymyksiä tapauksesta ja siihen liittyvistä tekijöistä. Käytetyillä menetelmillä pyritään kuvaamaan tutkimuskohde totuudenmukaisesti esittelemällä sen ominaispiirteet tarkasti ja johdonmukaisesti. Tapaustutkimuksessa tärkeää on, että tutkittava tapaus esitetään jonkinlaisena kokonaisuutena. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006).

Tapaustutkimusta tehdessään tutkijat voivat valita käyttöönsä laajasti erilaisia menetelmiä, niin laadullisia kuin määrällisiä. Kuvailevilla menetelmillä ei välttämättä pyritä luomaan ennusteita, vertailemaan ilmiöiden suhteita tai testaamaan olettamuksia. Siinä pyrkimyksenä on ennen kaikkea laajentaa tietämystä valitusta ilmiöstä. Tapaustutkimus valitaan usein menetelmäksi, kun halutaan oppia ymmärtämään tapausta syvällisemmin ja hahmottamaan siihen liittyvää kontekstia. Sillä ei pyritä luomaan yleistettävää tietoa, vaikka tutkimuksessa saatuja tietoja voidaan pohtia laajemmassa mitataavassa painottaen yleensä laadullisen tutkimuksen arviointiin liittyviä näkökohtia. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

4.3 Tutkimuksen suunnittelu

Osallistuimme syksyllä 2018 Humanistisen ammattikorkeakoulun järjestämään työelämätoriin, jossa Kuopion nuorisopalvelut esittäytyivät. He esittelivät mahdollisia opinnäytetyön aiheita ja koulunuorisotyö osui meidän molempien silmiin. Kiinnostuimme Kuopion nuorisopalveluista ja heidän tekemästään koulunuorisotyöstä. Otimme yhteyttä Kuopion nuorisopalveluiden koordinaattoriin ja sovimme tapaamisen joulukuulle 2018 harjoitteluumme ja opinnäytetyöhömme liittyen.

Aloitimme harjoittelun tammikuun alussa 2019 ja melko nopeasti saimme pohdittua opinnäytetyöhömme sopivan näkökulman. Aloimme pohtia yhdessä nuorisopalveluiden koordinaattorin kanssa opinnäytetyömme aihetta. Löysimme vuonna 2012 tehdyn koulunuorisotyöhön liittyvän opinnäytetyön. Ehdotimme, että tekisimme koulunuorisotyötä koskevan kyselyn Kuopion alueen yläkoulujen henkilökunnalle sekä koulunuorisotyötä tekeville nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöille.

Laadimme kyselylomakkeet sekä koulun henkilökunnalle että nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöille tätä tutkimusta varten. Kyselyllä saisimme molempien osapuolten näkemyksiä, toivomuksia, haasteita sekä tulevaisuuden näkymiä esille. Valitsimme kyselyyn avokysymyksiä, jotta saisimme laajasti eri näkökulmia ja ajatuksia aiheesta. Laadimme kyselyihin avokysymyksiä, moni- valintakysymyksiä sekä kysymyksiä, joihin oli tarkentava jatkokysymys. Hioimme niitä yhdessä nuorisopalveluiden koordinaattorin sekä yhden yläkoulun rehtorin kanssa. Heiltä saimme hyviä parannusehdotuksia, joiden avulla muokkasimme kyselylomaketta. Perusopetuspäällikkö hyväksyi kouluhenkilökunnalle kohdennetun kyselylomakkeen ennen kuin lähetimme sen eteenpäin. Lisäksi olimme helmikuussa 2019 yhteydessä jokaisen koulun rehtoriin kyselyn tiimoilta ja kerroimme meidän opinnäytetyöstämme.

4.4 Kysely tiedonkeruumenetelmänä ja kyselylomakkeen kehittäminen

Kysely on yksi eniten käytetyimmistä tiedonkeruumenetelmistä. Kyselytutkimuksen etuja ovat sen nopeus, tehokkuus ja se, että suurelta määrältä ihmisiä saadaan kysyttyä monia asioita kerralla. Kyselyä voi käyttää monella eri tavalla, tyypillisimpiä tapoja

ovat postitse lähetettävät kyselylomakkeet ja internetissä täytettävät kyselyt. (Moilanen, Ojasalo & Ritalahti 2014, 121.) Opinnäytetyössämme käytimme tiedonkeruun menetelmänä kahta sähköistä kyselyä, jotka teimme Webropol-ohjelman avulla.

Valitsimme menetelmäksi kyselyn, koska se toimi meidän käyttötarkoituksiimme parhaiten ja oli tehokkain tapa saada tietoa. Kyselylomakkeen suunnittelemisen aloitimme harjoittelun aikana tammikuun loppupuolella. Suunnittelimme sitä huolella ja pitkään, sillä kyselylomakkeen suunnitteleminen on tärkeä osa kyselyn onnistumista. Mietimme kyselyiden tarpeellisuutta, loogisuutta ja millaisiin asioihin haluamme saada vastauksia. Kyselylomakkeen kysymyksillä halusimme saada vastauksia meitä kiinnostaviin kysymyksiin liittyen Kuopion yläkoulujen nuorisotyöhön. Lomakkeen suunnitteluun saimme hyviä vinkkejä harjoittelustamme sekä tilaajaltamme. Kyselyä tehdessä mietimme myös sen pituutta, sillä liian pitkä kysely ei tuota hyviä tuloksia, koska kysely vie liikaa aikaa. Tämä oli hyvä pitää mielessä, sillä kouluhenkilökunnalla päivä voi olla kiireinen eikä vastaaminen kuulunut heidän työaikaan. Ennen kyselyiden lähettämistä esitetasimme sen tilaajalla sekä teimme kyselyn itse ja aikaa vastaamiseen kului 15 minuuttia. Tätä vastausaikaa pidimme sopivana. (Moilanen ym. 2014, 130-131.)

4.4.1 Aivoriihi kyselylomakkeen tekemisen tukena

Aivoriihi eli brainstorming on ryhmämenetelmä, jossa ideoita ongelmanratkaisuun esittää ryhmässä. Aivoriihi on luovan ajattelun malli, jossa ryhmässä kehitetään ratkaisua tai lähestymistapaa johonkin ongelmaan. (Moilanen ym. 2009, 145 – 146.) Aivoriihi valikoitui meille menetelmäksi, koska halusimme saada esille opinnäytetyömme tilaajan toiveita ja tarpeita sekä jakaa meille syntyneitä ideoita aiheeseen liittyen. Koimme tärkeäksi päästä purkamaan ajatuksia koko kehittämisprosessin ajan. Tapasimme opinnäytetyömme tilaajan ensimmäistä kertaa joulukuussa 2018, jolloin keskustelimme työmme aiheesta, sen rajaamisesta sekä tavoitteista. Saimme myös lähde-materiaalia sekä tilaajan näkökulmia, jotka edistivät työtämme. Helmikuussa 2019 sovimme opinnäytetyöntilaajan kanssa palaverin ja työstimme yhdessä kyselyitä. Aivoriihin avulla saimme tietoa Kuopion nuorisopalveluiden työntekijöiden mielipiteistä

muun muassa siitä, mitä kouluhenkilökunnalta olisi hyödyllistä kuulla koulunuorisotyöhön liittyen. Tätä kautta pystyimme kehittämään ja muotoilemaan kysymyksiämme ajankohtaisiksi ja olennaisiksi. Molemmat aivoriihet tilaajan kanssa tukivat kyselyn kehittämistä siten, että pystyimme yhdessä pohtimaan tiettyjen kysymysten muotoilua sekä rajaamaan sitä, mitkä kysymykset ovat oleellisia ottaa kyselyyn ja saimme tilaajan toiveita sekä näkökulmia kyselyyn.

4.4.2 Havainnointi kyselylomakkeen tekemisen tukena

Havainnointi on hyödyllinen ja hyvä menetelmä, joka sopii kehittämistyön menetelmäksi. Se on toimiva tapa selvittää ihmisten käyttäytymistä sekä sitä, mitä luonnollisessa toimintaympäristössä tapahtuu (Moilanen ym. 2009, 103). Pääsimme harjoittelun kautta mukaan tekemään koulunuorisotyötä, mikä oli hyödyllistä opinnäyte-työmme kannalta. Pystyimme harjoittelun aikana havainnoimaan monta viikkoa koulunuorisotyön työmuotoja sekä nuorisotyöntekijöiden ja yläkoulujen toimintaa. Havainnoimme, mitkä asiat toimivat ja missä asioissa olisi kehitettävää. Huomasimme, mihin asioihin halusimme tarttua ja mitä halusimme kysyä nuorisotyöntekijöiltä sekä kouluhenkilökunnalta. Esimerkiksi havaitsimme, että yhteydenpito alueen yläkoulujen ja nuorisotyöntekijöiden välillä oli vähäistä. Siksi halusimme ottaa yhteydenpidon yhdeksi teemaksi kyselyssä ja saada siihen molempien ammattiryhmien työntekijöiden mielipiteitä ja näkökulmia.

Oli myös hyödyllistä nähdä harjoittelumme aikana Kuopion eri alueiden koulunuorisotyötä, sillä näin pystyimme vertailemaan niitä keskenään. Havainnointi toimi työkaluna miettiessämme kysymyksiä kyselylomakkeeseen. Keskustelimme keskenämme havainnoistamme ja pohdimme, nousiko niistä esiin sellaisia aiheita, joista halusimme saada lisätietoa kyselylomakkeen avulla.

4.4.3 Tutkimuksessa käytetyt kyselylomakkeet

Kouluhenkilökuntakysely

Kouluhenkilökunnalle lähetetty kysely koostui 15 kysymyksestä (Liite 3), joista kuusi oli avoimia kysymyksiä. Kaksi ensimmäistä kysymystä olivat taustatietokysymyksiä, joilla halusimme tietoa vastaajien roolista koulussa sekä missä koulussa he työskentelevät. Kysymykset kolme, neljä, kuusi, kaksitoista ja kolmetoista koskivat kouluhenkilökunnan sekä nuorisotyöntekijöiden välistä yhteistyötä. Kysymysten avulla halusimme selvittää, kuinka paljon, millaista yhteistyötä on tehty sekä yhteistyön haasteita ja toimivuutta. Kysymykset kahdeksan ja kymmenen käsittelivät kouluhenkilökunnan sekä nuorisotyöntekijöiden välistä tiedonkulkua sekä yhteydenpitoa. Kysymykset selvittivät myös sitä, miten tiedonkulkua ja yhteydenpitoa voi parantaa, jos se ei ole riittävää.

Kysymykset yhdeksän ja yksitoista käsittelivät sitä, miten nuorisotyöntekijät voisivat kouluhenkilökunnan mielestä tukea nuorten kasvua ja kehitystä koulussa esimerkiksi ohjaamalla erilaisia kasvatusteematunteja. Kysymyksien viisi ja seitsemän avulla pyrimme selvittämään kouluhenkilökunnan mielipidettä nuorisotyöntekijöiden tärkeimmistä työtehtävistä sekä toiminnasta. Neljästoista ja viidestoista kysymys liittyivät koulunuorisotyön kehittämiseen ja tulevaisuuteen. Halusimme saada selville, miten kouluhenkilökunta kehittäisi koulunuorisotyötä ja millaisena he näkevät sen viiden vuoden kuluttua.

Nuorisotyöntekijöidenkysely

Kuopion nuorisopalveluille lähetetty kyselyn (Liite 4) pyrimme pitämään samanlaisena kuin kouluhenkilökunnan kyselyn. Kyselyssä oli muutamia samanlaisia kysymyksiä, mitä kouluhenkilökunnan kyselyssä. Tarkoituksena oli saada vertailukelpoisia vastauksia molemmilta osapuolilta ja siten saada parempaa tutkimusmateriaalia. Nuorisotyöntekijöiden kyselyyn teimme 14 kysymystä, mutta jokaiseen kysymykseen ei ollut pakollista vastata. Kyselyssä oli viisi avokysymystä ja loput kysymykset olivat monivalintaisia ja kysymyksissä oli vapaan vastauksen kirjoittamisen mahdollisuus, mikäli annetuista vaihtoehdoista ei löytynyt vastaajalle sopivaa vaihtoehtoa kysymykseen.

Kysymyksissä yksi, kaksi ja kolme selvitettiin työntekijöiden taustatietoja: työnimike Kuopion nuorisopalveluilla, millä koululla/kouluilla tekee nuorisotyötä ja kuinka usein työntekijä tekee koulunuorisotyötä. Kysymysten avulla saimme tietää, millä kouluilla tehdään eniten koulunuorisotyötä ja missä sitä voidaan tulevaisuudessa lisätä.

Kysymykset neljä, kuusi, seitsemän, yhdeksän, kymmenen ja kolmetoista käsittelivät kouluhenkilökunnan ja nuorisotyöntekijöiden välistä yhteistyötä, tiedonkulkua sekä yhteydenpitoa. Halusimme kysymyksillä selvittää, millaista yhteistyötä tehdään, kuinka usein sitä tehdään, onko ollut haasteita ja miten yhteistyö on toiminut. Yhteistyön kannalta oli tärkeää selvittää tiedonkulun ja yhteydenpidon tärkeys ja kuinka paljon osapuolet pitävät toisiinsa yhteyttä.

Kysymyksien viisi ja kaksitoista avulla halusimme selvittää nuorisotyöntekijöiltä, mitä he toivovat koululta koulunuorisotyön suhteen ja mitkä he kokivat tärkeimmiksi työtehtävikseen. Samassa osuudessa kysyimme nuorisotyöntekijöiltä, olisiko heidän tarpeellista pitää teematunteja koulussa sekä jatkokysymyksenä minkälaisia teematunteja olisi tarpeellista pitää.

Koulunuorisotyön tulevaisuutta koskivat kysymykset 11 ja 14. Kysyimme minkälaisena koulunuorisotyö näkyy viiden vuoden päästä ja miten sitä voisi kehittää. Opinnäytetyötä varten kysymykset olivat tärkeitä ja niiden avulla pystymme vertailemaan yläkoulujen vastauksia sekä nuorisotyöntekijöiden vastauksia keskenään. Vastausten avulla pystymme löytämään suurimmat kehittämisenkohdat ja miettimään miten niitä voisi parantaa tulevaisuudessa.

4.4.4 Kyselyn toteutus

Opinnäytetyömme kysely kohdennettiin Kuopion nuorisopalveluille sekä Kuopion alueen yläkouluille. Kysely lähetettiin nuorisopalveluiden 30 työntekijälle ja he edustivat mm. nuorisotyöntekijöitä, etsiviä nuorisotyöntekijöitä, jotka tekevät nuorisotyötä yläkouluissa. Siihen vastaaminen kuului työntekijöiden työaikaan, minkä toivoimme näkyvän vastauksien laadussa.

Lähetimme kyselyn seuraaviin Kuopion alueen yläkouluihin: Hatsala, Jynkänlahti, Neulamäki, Puijonsarvi, Maaninkajärvi, Kissakuusi, Juankoski, Riistavesi, Vehmersalmi, Nilsiä yhtenäiskoulu, Minna Canth sekä Pyörö. Kyselyiden linkit lähetimme jokaisen koulun rehtorille, joka välitti ne eteenpäin koulun sisällä tutkimukseen osallistuville työntekijöille. Toivoimme, että kyselyyn vastaisi kuusi henkilöä joka yläkoulusta; rehtori, opinto-ohjaaja, kuraattori, terveydenhoitaja sekä muutama aineenopettaja. Kyseiset henkilöt kuuluvat koulussa yleensä myös oppilashuoltoryhmään. Valitsimme kyseiset henkilöt, jotta saisimme erilaisia näkemyksiä moniammatilliselta ryhmältä.

Kyselyt lähtivät eteenpäin helmikuun lopulla 2019 sähköpostitse saatekirjeiden (Liite 1 ja Liite 2) kera. Niiden sisältöön, ulkoasuun sekä kieleen kannattaa kiinnittää erityistä huomiota, sillä se motivoi lukijaa vastaamaan kyselyyn (Borg 2011). Vastausaikaa annoimme kolme viikkoa, koska hiihtoloma osui keskelle kyselyn vastausaikaa. Hiihtoloman jälkeen laitoimme sähköpostite muistutusviestin Kuopion nuorisopalveluiden työntekijöille sekä Kuopion alueen yläkoulujen rehtoreille, ettei kyselyyn vastaaminen unohtuisi.

Jouduimme useasti lähettämään useasti muistutusviestejä, sillä ensimmäiseen kyselykierrokseen vastaaminen jäi liian suppeaksi. Tyydyttävä vastaaja määrä riippuu kyselyn aihepiiristä sekä vastaajajoukosta (Borg 2011). Molempien kyselyiden vastausaikaa jouduimme siirtämään eteenpäin useamman kerran, koska vastauksia ei tullut tarpeeksi. Nuorisotyöntekijöiden kysely päättyi ensimmäisenä ja pääsimme aloittamaan vastausten analysoinnin. Kouluhenkilökunnan kyselyn vastausprosenttiin emme olleet tyytyväisiä, joten jouduimme lisäämään vastausaikaa muutama kertaan ja lähettämään useamman muistutusviestin rehtoreille sähköpostiin. Lisäksi soitimme kaikki Kuopion alueen yläkoulujen rehtorit läpi, sillä puheluilla saisimme heidät varmasti kiinni. Tavoitimme yhtä rehtoria lukuun ottamatta kaikki kiinni. Monet rehtoreista kertoivat puhelimesta, että heille tulee paljon kyselyitä, jotka valitettavasti jäävät huomioimatta runsaan sähköpostimäärän sekaan. Rehtoreille soittamisesta oli hyötyä ja antamamme lisää aika huhtikuun alkuun saakka mahdollisti sen, että saimme vielä useita vastauksia ja vastausprosentti kasvoi.

4.5 Tutkimuksen arviointi

Tutkimuksen arviointi on tärkeä osa ja sitä tapahtuu koko prosessin ajan. Loppuarvioinnilla pyritään näyttämään, miten tutkimuksesta suoriuduttiin ja onko siitä saatu tietoa hyvää vai huonoa. Työstä nousseet konkreettiset asiat on hyvä ottaa esille selkeän esimerkin avulla (Sarajärvi & Tuomi 2018, 184). Arvioinnin aikana tuodaan myös esille muun muassa; työn suunnittelu, tavoitteet sekä menetelmät (Moilanen ym. 2009, 47). Tutkimuksen arvioinnin kannalta oleellista on arvioida sen uskottavuutta sekä luotettavuutta. Tutkimus on aina tutkijan versio aiheesta ja se ei ole aina täysin luotettavaa tietoa. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Kyselyillä selvitimme nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöiden, jotka tekevät koulu- nuorisotyötä, ja Kuopion alueen yläkoulujen henkilökunnan välistä suhdetta, yhteistyön tilannetta, sekä tulevaisuutta. Kehittämistyössämme käytetyt tiedonkeruumenetelmät olivat hyödyllisiä sen kannalta. Aivoriittä sekä havainnointia käytimme kehittämistyön suunnitteluvaiheessa ja sähköinen kysely toimi vastaajaryhmällemme parhaiten.

Kyselylomakkeen suunnittelu vaiheessa haasteeksi osoittautui löytää oikeanlaisten termien käyttö kyselylomakkeessa. Kyselyssä emme olleet varmoja, mitä termiä käytämme esimerkiksi koulunuorisotyöstä. Käytimme paljon aikaa kyselylomakkeen rungon tekemiseen ja suunnittelemiseen. Haasteiksi ilmeni kyselyn aikana vastaajien motivoiminen sekä suppeat vastaukset avokysymyksiin. Tavoitteemme oli kuitenkin selkeä, vaikka tutkimustyön edetessä esiintyi ongelmia.

Luotettavuuden kannalta meidän olisi pitänyt avokysymysten sijaan laittaa kouluhenkilökunnan kyselyyn enemmän monivalintakysymyksiä, jolloin vastausprosentti olisi ollut parempi. Yhtenä vaihtoehtona parempaan vastausprosenttiin olisivat olleet ”pakolliset” kysymykset kyselyssä. Niiden avulla olisimme voineet saada paremman vastausprosentin, koska tällöin jokainen joutuisi vastaamaan kysymyksiin. Nuorisotyöntekijöillä kyselyyn vastaaminen kuului työaikaan, kun taas kouluhenkilökunnalla ei kuulunut. Odotimme tämän näkyvän vastausprosentista, mutta se ei kuitenkaan vaikuttanut merkittävästi.

Huomasimme tuloksia analysoidessamme olleemme huolimattomia kyselyitä tehdessä. Mikäli tekisimme kyselyn uudestaan, osaisimme tehdä paremman kyselyn, koska nyt tiedämme, mitä virheitä meillä oli. Vastausten vertaileminen olisi helpottunut, jos olisimme laittaneet samat kysymykset molempiin kyselylomakkeisiin. Olisimme voineet niputtaa yhteiset kysymykset saman kategorian alle. Nämä asiat vaikuttavat paljon kyselyiden vastauksiin, tulosten analysointiin sekä halutun tiedon saamiseen. Emme kiinnittäneet tarpeeksi paljon huomiota kysymysten asetteluun ja kyselyn ulkoasuun, ennen kuin lähetimme kyselyn eteenpäin. Olimme kuitenkin tyytyväisiä kokonaisuudessaan tutkimukseemme, saamiimme vastauksiin ja kehittämideoihin, joita vastauksista nousi.

5 TULOKSET

5.1 Tulosten analysointi

Nuorisotyöntekijöiden kyselyyn vastaaminen päättyi 22.3.2019 ja kouluhenkilökunnan kysely 1.4.2019. Molempien kyselyiden vastaamiseen kului pidempi aika kuin osasimme odottaa, mutta muistutusviestien lähettäminen ja soittaminen kouluille edesauttoi vastauksien saamista. Saimme positiivista palautetta kyselyn pituudesta ja välitallennusmahdollisuudesta: kyselyn vastaamisen pystyi keskeyttämään ja jatkamaan myöhemmin uudelleen. Molemmista kyselyistä tuli esille samankaltaisia teemoja yhteistyön muodot, toimivuus, haasteet, tulevaisuuden näkymät, kehittämisideat ja millaista toimintaa molemmat osapuolet toivovat koulunuorisotyöltä. Kyselyihin vastaajat antoivat hyödyllisiä vastauksia ja niistä huomasi, että niihin on käytetty aikaa ja kyselyä pidettiin tärkeänä asiana.

Vastausprosenttiin emme olleet tyytyväisiä, vaikka kyselyyn vastaaminen kuului nuorisotyöntekijöillä työaikaan. Nuorisotyöntekijöiden vastausprosentti jäi 70%, joka oli odotuksiimme nähden heikompi. Kouluhenkilökunnan vastausprosentti oli 58%, mikä oli meille positiivinen yllätys. Vastausprosentit molemmissa kyselyissä olivat korkeita

ja vastauksien laatu oli ilahduttava. Saimme kysymyksillämme esille tavoitteemme mukaisia vastauksia ja kehittämisideoita tulevaisuuteen.

Jaoin molempien kysymyslomakkeiden kysymykset neljään osaan ja laitoimme samanlaiset ja samankaltaiset kysymykset saman kategorian alle, koska koimme sen helpottavan tulosten avaamista ja analysointia. Kategoriat, joiden alle kysymykset sijoituivat: taustatietokysymykset, yhteistyön toimivuus, haasteet ja yhteydenpidon tärkeys, koulunuorisotyön tärkeimmät tehtävä sekä toiveet ja koulunuorisotyön kehittäminen ja tulevaisuus.

Käytimme vastausten analysointimenetelmänä sisällönanalyysiä, joka on yksi keskeisimmistä laadullisen tutkimuksen vastausten analysointimenetelmistä. Jaoin vastausaineiston siten, että toinen tarkasteli kouluhenkilökunnan vastauksia ja toinen nuorisotyöntekijöiden. Kokosimme molempien kyselyiden vastauksista esille selkeästi nousseita asioita ja teimme niistä tiivistelmät. Jaoin kysymykset eri kategorioihin, esimerkiksi yhteistyön nykytilanne ja koulunuorisotyö tulevaisuudessa. Tämän jälkeen pystyimme vertailemaan vastauksia ja löytämään sieltä keskeisimpiä sekä yleisimpiä ajatuksia ja myös eriäviä mielipiteitä ja näkökulmia. Kategorioiden muodostaminen auttoi meitä hahmottamaan eri kokonaisuuksia, mitä vastauksista nousi esille sekä mitä selkeitä kehittämisideoita niistä ilmeni. Kysymyksien sekä vastausten kategorioiminen helpotti meitä myös vastauksien purkamisessa tekstimuotoon. (Alasuutari 2011.)

5.2 Taustatiedot

Nuorisotyöntekijöiden kyselyyn vastasi Kuopion nuorisopalveluista 21 henkilöä, joista 60% toimi nuorisonohjaajana, 35% etsivänä nuorisotyöntekijänä ja 5% muissa nuorisotyön tehtävässä. Kouluhenkilökunnan kyselyyn vastasi 42 henkilöä, joista 45% toimi opettajina, 19% rehtorina, 14% opinto-ohjaajina, 12% kuraattoreina, 7% terveydenhoitajina ja 3% muissa koulun tehtävissä, kuten koulukäynninavustajana. Koulujen välillä oli eroa henkilökunnan vastausprosentissa, joka vaihteli 0-17% välillä. Nuorisotyöntekijöiltä kysyimme kyselyn alussa vielä, kuinka usein he tekevät nuorisotyötä koululla. Nuorisotyöntekijöiden kyselyyn vastanneista 48% tekivät nuorisotyötä koululla 1-2

kertaa viikossa ja 24% teki koulunuorisotyötä harvemmin kuin kerran viikossa. Loput 28% vastasivat jokin muu mikä ja he tekivät koulunuorisotyötä joko kerran kuukaudessa, neljä kertaa viikossa tai kolmen kuukauden välein. Yli puolet vastanneista tekivät koulunuorisotyötä siis harvemmin kuin kerran viikossa, mikä on vähäinen määrä. Tämä on asia minkä tulisi muuttua, jos koulunuorisotyötä halutaan tulevaisuudessa kehittää.

5.3 Yhteistyön nykytilanne

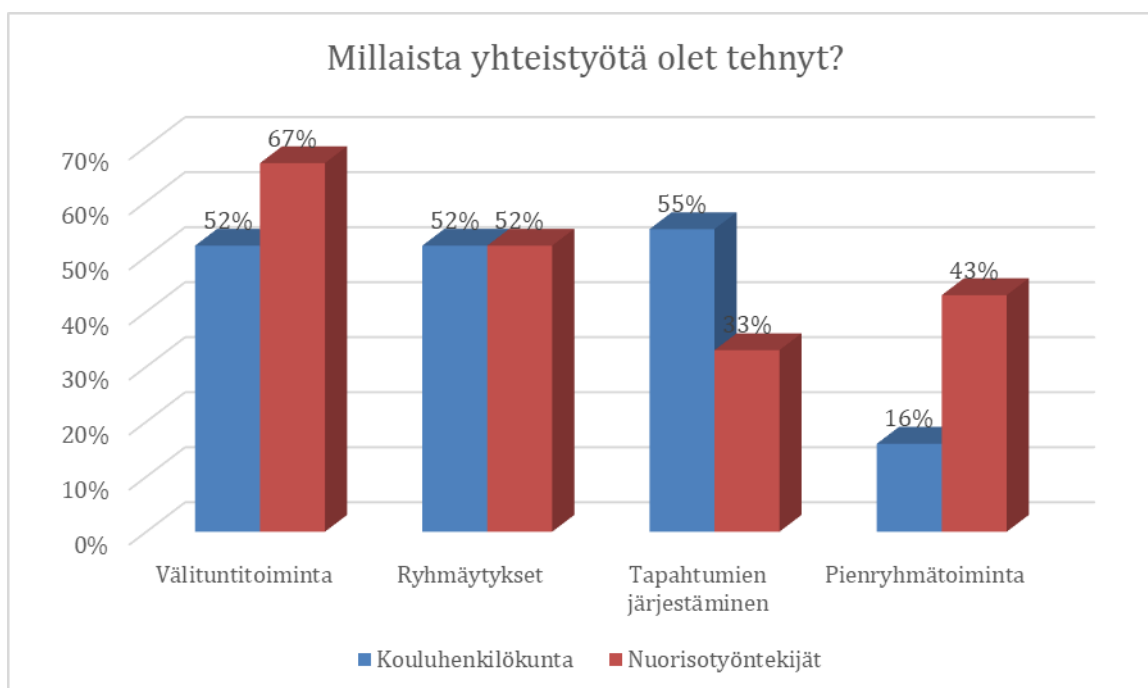
Yhteistyön nykytilannetta selvittäville kysymyksillä pyrimme saamaan tietoa yhteistyömuodoista, yhteistyön toimivuudesta sekä sen haasteista. Kysyimme muun muassa missä yhteistyön osa-alueista osapuolet kokevat haasteita ja mitkä asiat yhteistyössä toimivat. Halusimme selvittää tämän kategorian kysymysten avulla kouluhenkilökunnan ja nuorisotyöntekijöiden yhteistyön muotoja.

53% nuorisotyöntekijöistä ja vain 25% kouluhenkilökunnasta on kokenut haasteita yhteistyössä. Vastausprosentista huomataan merkittävä ero, sillä koulut pitivät yhteistyötä huomattavasti toimivampana. Nuorisotyöntekijät kokivat isoimmiksi haasteiksi tiedon kulun, ryhmäytymisten- järjestämisen, työn sekä työajan kohdentamisen ja koulun nihkeän suhtautumisen yhteistyöhön. He kokivat koulunuorisotyön yhdeksi haasteeksi sen, miten koulu voi sanella sen, että miten ja milloin yhteistyötä tehdään. Lisäksi nuorisotyöntekijät kokivat työaikansa liian pieneksi koulunuorisotyöhön. Kehittämisen kannalta on oleellista, että nuorisotyöntekijöiden työaikaa koulunuorisotyöhön lisätään, jolloin he olisivat enemmän käytettävissä kouluilla sujuvoittaen myös koulun henkilökunnan kanssa käytävää yhteistyötä.

Kouluhenkilökunta koki haasteeksi ajan puutteen sekä haluttomuuden yhteistyöhön. Yhteistyön toimivuuteen vaikuttaa moni asia kuten molempien toimijoiden ennakkoluulot ja asiantuntijuuden kyseenalaistaminen. Kouluhenkilökunta kokee kiireen yhdeksi syyksi, mikä vaikuttaa yhteistyön suunnitteluun ja toteuttamiseen. Koulumaailmassa kiireen tunne on arkipäivää, koska luokkakoot ja ryhmät ovat isoja.

Molemmissa kyselyissä oli kysymys, millaista moniammatillista yhteistyötä nuorisotyöntekijät ja yläkoulujen henkilökunta tekevät. Molempien osapuolten vastauksista

nousivat eniten esille seuraavat asiat; ryhmäytymiset, teemapäivät, vanhempainillat ja pienryhmätoiminta. Parhaiten yhteistyössä oli toiminut säännöllinen välituntitoiminta. Yhteistyön toimivuuden kannalta on tärkeää, että molemmilla osapuolilla on selkeät yhteyshenkilöt ja yhteisiä palavereita pitäisi olla enemmän jatkossa. Yhteistyön parantamiseksi molempien osapuolten täytyy informoida toisilleen tärkeistä asioista sekä tapahtumista. Kaavion (Kaavio 1) tulokset osoittavat, millaista yhteistyötä osapuolet ovat eniten tehneet toistensa kanssa.

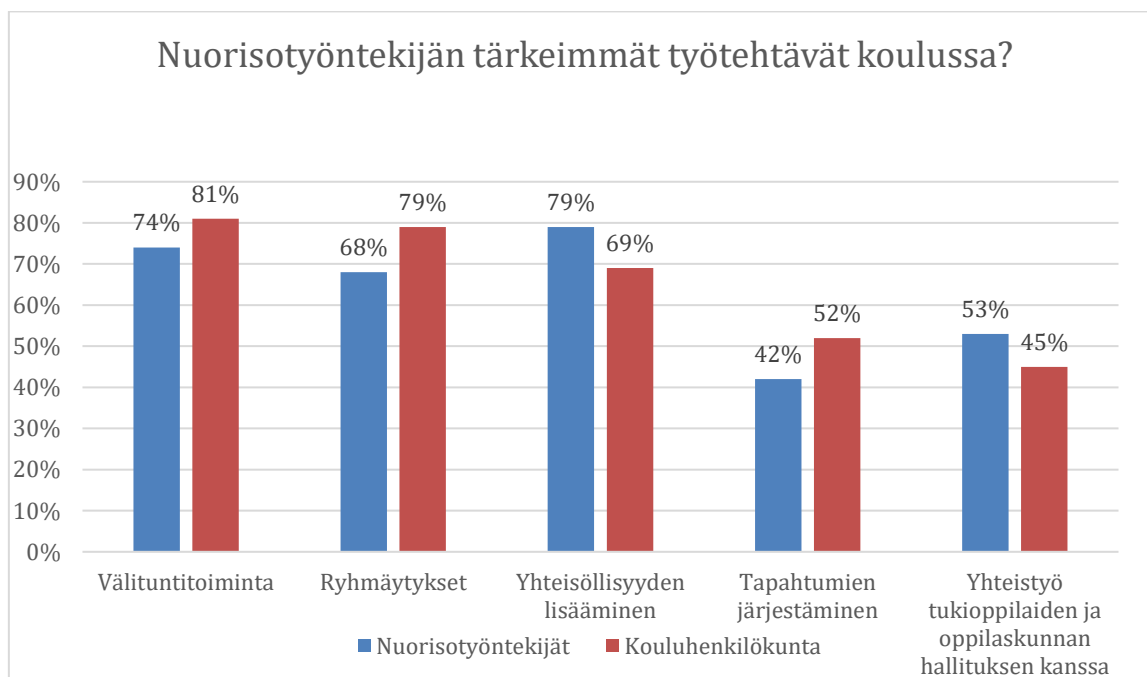
Kaavio 1. Yleisimmät yhteistyömuodot

5.4 Yhteydenpito ja informaatio

95% nuorisotyöntekijöistä sekä koulunhenkilökunnasta oli sitä mieltä, että säännöllinen yhteydenpito on tärkeää. Tällöin tiedonkulku olisi parempaa sekä toiminta laadukkaampaa. Koulunhenkilökunnan sekä nuorisotyöntekijöiden on tärkeää jakaa tärkeitä tietojaan, koska usein koulussa käyvät nuorisotyöntekijät työskentelevät samalla alueella nuorisotilalla. Yhteisillä tapaamisilla pystytään kertomaan missä mennään, mitä kuuluu ja mitä koulussa/alueella tapahtuu nuorten keskuudessa.

Tiedonkulussa oli parannettavaa molempien mielestä, sillä 63 % kouluhenkilökunnasta ja 57 % nuorisotyöntekijöistä vastasi informaation ja tiedonkulun toimivaksi. Tämä on aika huolestuttava lukema, koska ilman toimivaa tiedonkulkua yhteistyötä on vaikea tehdä. Informaation parantamiseksi saimme paljon hyödyllisiä vastauksia. Molempien osapuolten pitäisi olla toisilleen tuttuja, tätä kautta yhteistyötä on helpompi lähteä suunnittelemaan ja toteuttamaan ennestään tutun ihmisen kanssa. Nuorisotyöntekijöiden mielestä tiedonkulun kehittämisen kannalta olisi tärkeää, että koululla olisi yhteyshenkilö, jonka kanssa kaikki yhteydenpito ja tapaamiset sovittaisiin. Yhteyshenkilö helpottaisi tiedonkulkua, koska tällöin välttyttäisiin ristikkäisiltä tiedoilta. Kouluhenkilökunnan mielestä säännölliset koululla tapahtuvat tapaamiset ovat tiedonkulun kehittämisen kannalta tärkeässä osassa.

5.5 Nuorisotyöntekijän tärkeimmät tehtävät ja toiveet

Kaavio 2. Koulunuorisotyöntekijän tärkeimmät työtehtävät

Molemmissa kyselyissä oli monivalintakysymys nuorisotyöntekijän tärkeimmistä työtehtävistä, halusimme selvittää kokevatko vastaajaryhmät samoja työtehtäviä tärkeiksi. Kaavion (Kaavio 2) kautta tarkastelemme nuorisotyöntekijän tärkeimpiä työtehtäviä koulussa molempien osapuolten vastausten perusteella. Nostimme kaavioon

viisi eniten vastauksia saanutta vastausvaihtoehtoa. Tuloksista huomaamme, että molemmilla osapuolilla on samanlaiset ajatukset nuorisotyöntekijän tärkeimmistä työtehtävistä koululla.

Kouluhenkilökunnan kyselyssä kysyimme, millaista toimintaa he toivovat nuorisotyöntekijöiltä. Nuorisotyöntekijöiden kyselyssä kysyimme, mitä asioita he toivovat koululta. Kysymysten asettelussa oli ero, koska koimme saavamme hyödyllisempiä vastauksia, jos kysymme nuorisotyöntekijöiltä, mitä asioita he toivovat toiminnan sijaan. Kouluhenkilökunta toivoo nuorisotyöntekijöiltä nuorten kanssa oleskelua, läsnäoloa, kuuntelemista sekä juttelemista. Heidät halutaan enemmän näkyville ja tunnetummaksi koulun oppilaille sekä kouluhenkilökunnalle. Nuorisotyöntekijät saivat toimintaansa enemmän esille esittäytymällä koulussa ja kertomalla järjestämästään toiminnasta, missä sitä tapahtuu ja milloin.

Nuorisotyöntekijät toivovat koululta nuorisotyön näkökulman ja tarpeellisuuden ymmärtämistä, nuorisotyöntekijöiden ammattitaidon tunnistamista (tasavertainen toimija) ja avointa keskustelua. Nuorisotyö keskittyy itse nuoreen ja nuoren osallisuuteen, eikä toimi koulussa lisäresurssina. Kouluissa nuorisotyö nähdään vielä erillisenä osana koulua ja sen toimijuutta. Se hankaloittaa koulunuorisotyötä ja voi saada aikaan kokemuksen, että nuorisotyöntekijät eivät ole tervetulleita kouluun.

Kysyimme kouluhenkilökunnalta sekä nuorisotyöntekijöiltä, onko nuorisotyöntekijän tarpeellista pitää teematunteja koulussa sekä jatkokysymyksenä oli, että mitkä olisivat ajankohtaisia aiheita. Vastaukset olivat yksimielisiä. Kouluhenkilökunnasta 74% ja nuorisotyöntekijöistä 76% kokivat teematuntien järjestämisen tarpeellisenä. Teematuntien pitäminen tulee yleensä koulun tarpeesta, mutta nuorisotyöntekijät voivat järjestää teematunteja myös nuorisotaloilla. Ajankohtaisiksi aiheiksi teematunneille nousivat kyselyistä: päihitteet, kaverisuhteet, kiusaaminen, seksuaalikasvatus, arjenhallinta ja sosiaalinen media.

5.6 Koulunuorisotyö tulevaisuudessa

Molemmissa kyselyissä oli kaksi samaa avokysymystä, missä käytiin läpi koulunuorisotyön tulevaisuutta sekä kehittämistä. Kysymyksillä halusimme selvittää näkevätkö

vastaajat koulunuorisotyön tärkeänä toimijana yläkouluissa ja miten he kehittäisivät sitä. Yhteenvedossa keskityimme avaamaan yhteisiä asioita sekä eroavaisuuksia molempien osapuolten vastauksista.

Koulunhenkilökunnan sekä nuorisotyöntekijöiden vastauksista yhteisesti nousi esille, että koulunuorisotyöllä tulee olla tulevaisuudessa selkeä tavoite. Yhteinen tavoite selkeyttää molempien työnjakoa, työtehtäviä sekä koulunuorisotyön päämäärää. Toisena kehittämisideana nousi yhteisen vuosikellon suunnittelu ja toteuttaminen. Vuosikelloon laaditaan lukuvuoden aikana tulevat tapahtumat, missä molemmat osapuolet ovat mukana. Kolmantena kehittämisideana vastauksista nousi esille se, että nuorisotyöntekijä viettäisi koko päivän koululla. Tämä mahdollistaa sen, että nuorisotyöntekijä kohtaisi enemmän nuoria, ohjaisi heitä ja tekisi itsensä tutuksi. Koulunuorisotyön kannalta nuorisotyöntekijän oleminen koululla olisi tulevaisuudessa toivottua sekä tärkeää.

Nuorisotyöntekijät kokivat resurssien lisäämisen tarpeellisenä. Resursseja lisäämällä työn laatu paranee ja nuorisotyöntekijät pystyvät käyttämään aikaa enemmän koulunuorisotyöhön. Nuorisotyöntekijöiden vastauksista nousi myös esille säännölliset tapaamiset, Wilman käyttöoikeus sekä tukioppilaiden hyödyntäminen. Wilma on oppilaitoksien hallinto-ohjelma, jonne merkataan esimerkiksi opiskelijoiden arvosanat ja poissaolot (Visma 2019). Vilman käyttöoikeus toisi hyvän kanavan mainostamiseen sekä tiedon välitykseen. Nuorisotyöntekijät voisivat siellä mainostaa muun muassa leirejä, nuorisotilojen tapahtumia ja heidän toimintaa. Nuorisotyöntekijät kokivat tärkeäksi saada koulun puolelta tukea ja palveluita koulunuorisotyön kehittämiseen, kun taas kouluhenkilökunta näkivät nuorisotyön näkyvyyden ja resurssien lisäämisen tärkeänä sen kehittämisen kannalta. Tukioppilaiden hyödyntäminen on tärkeää ryhmäytymisissä, koska uudet oppilaat pääsevät tutustumaan koulun tukioppilaisiin ja voivat saada heiltä apua koulussa.

Toisena kysymyksenä koskien tulevaisuutta, kysyimme kyselyissä minkälaisena kouluhenkilökunta sekä nuorisotyöntekijät näkevät koulunuorisotyön viiden vuoden päästä. Kouluhenkilökunta ja nuorisotyöntekijät näkivät yhteisesti koulunuorisotyön viiden vuoden päästä vakiintuneena toimintana sekä osana koulun arkea. Koulut ovat ymmärtäneet koulunuorisotyön merkityksen ja suhtautuvat siihen paremmin, mikä

helpottaa yhteistyön tekemistä. Molempien osapuolten vastauksista nousi että, nuorisotyö nähdään tulevaisuudessa aktiivisena toimijana koulussa, jolla on selkeä toimintamalli. Koulunuorisotyön merkitys kasvaa ja resurssit sen kehittämiseen ovat paremmat tulevaisuudessa. Nämä asiat nousivat yhteisesti esille, kun vertailimme vastauksia.

6 POHDINTA

6.1 Kyselyiden luotettavuus ja eettisyys

Kehittämistyön tavoitteiden täytyy olla realistisia, työ tulee tehdä rehellisesti ja tulosten on oltava käytäntöä hyödyntäviä. Tieteellisessä tutkimuksessa käytettävät normit koskevat myös kehittämistyön eettisyyttä. (Moilanen ym. 2009, 48.) Kehittämistyön eettisyydessä on tärkeää olla rehellinen kohderyhmää kohtaan. Olimme molempia kohderyhmiä kohtaan rehellisiä ja molemmat kohderyhmät tiesivät, mitä, miksi ja kenelle tutkimusta teemme. Kerroimme saatekirjeissä (Liite 1 ja Liite 2) kaikki tarvittavat tiedot, joita kohderyhmien oli hyvä tietää tutkimuksestamme.

Tutkimusta tehdessä eettisyyden huomioon ottaminen on tärkeää. Tutkijoiden pitää kunnioittaa tutkimukseen osallistuvien ihmisarvoa sekä yksityisyyttä. (Saaranen-Kauppinen ym. 2006.) Kehittämistyötä suunnitellessamme otimme huomioon seuraavia asioita: kyselyyn vastanneet henkilöt pysyvät anonyymeina, eikä vastauksista voi päätellä, kuka on vastannut ja mihin kysymykseen. Varmistimme, ettei kysely loukkaa ketään ja kaikkia vastaajia kunnioitetaan. Opinnäytetyöprosessin aikana saimme sähköpostia muutamalta vastaajalta, jotka halusivat varmistaa olevansa anonyymivastaajia. Kaikki vastaukset käsittelimme luottamuksellisesti ja pidimme huolen, että ne eivät pääse leviämään muille henkilöille. Olimme ainoat henkilöt, jotka pääsivät kyselyihin käsiksi. Tutkimuksen jälkeen kyselylomakkeet suljettiin ja myöhemmin poistettiin, kun saimme vastaukset kerättyä ja analysoitua. Tulokset esittelimme maaliskuussa

2019 nuorisopalveluille ja myöhemmin lähetimme ne myös tutkimukseen osallistuneille yläkouluille.

Olemme pyrkineet kuvaamaan kehittämistyömme eri vaiheet mahdollisimman tarkasti, jotta lukija saa helpommin kuvan siitä, mitä olemme tehneet. Kehittämistyömme tuloksia pyrimme tuomaan selkeästi esille; mitä selvitimme ja mihin haimme vastauksia. Saadut vastaukset olivat hyödyllisiä kehittämistyömme tavoitteiden saavuttamiseksi. Asetimme työllemme realistiset tavoitteet, jotka tukevat tulevaisuudessa Kuopiossa tehtävää koulunuorisotyötä. Eettiset säädökset toteutuivat mielestämme kehittämistyössämme. Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksia pidämme luotettavina sekä hyvälaatuisina, sillä saimme korkeat vastausprosentit sekä hyödyllisiä vastauksia kysymyksiin, jotka edesauttoivat tutkimuksen tavoitetta.

6.2 Kehittämisideat

Kehittämisideat ovat tärkeä osa opinnäytetyötämme, koska ne jäävät Kuopion kaupungin nuorisopalveluille koulunuorisotyön kehittämisen työkaluksi. Halusimme nostaa esiin mielestämme sellaisia kehittämisideoita, jotka näimme molemmille osapuolille hyödyllisiksi ja miten molemmat voisivat toimia jatkossa paremman yhteistyön saavuttamiseksi. Toivomme nuorisopalveluiden saavan meidän työmme tuloksista hyvän pohjan nuorisotyöntekijöiden ja kouluhenkilökunnan yhteistyön kehittämiseksi.

Ensimmäinen kehittämisidea meille tuli jo harjoittelumme aikana. Havainnoimme harjoittelussa, että nuorisotyöntekijöitä ei ole juurikaan yläkoulujen palaverissa. Kysyimme nuorisotyöntekijöiltä, käyvätkö he usein kouluilla tapaamisissa tai pitävätkö he yhteyttä kouluhin. Nopeasti kävi ilmi, että tässä on selkeä kehittämisidea tulevaisuudessa; nuorisotyöntekijät olisi hyvä saada näkyvämmäksi osaksi koulun arkea. Nuorisotyöntekijöiden pitäisi olla mukana palaverissa, tapahtumissa ja suunnittelemassa yhdessä koulun kanssa tehtävää toimintaa. Koulunuorisotyön ongelmana vastausten perusteella näyttää olevan yhteisen ajan puute sekä koulun henkilökunnan tiedon puute nuorisotyöntekijöiden läsnäolosta ja toiminnasta koulussa.

Kouluhenkilökunta hyötyisi näistä yhteisistä suunnitteluajoista paljon, sillä he saisivat kontaktia nuorisotyöntekijöihin sekä enemmän tietoa ja ymmärrystä nuorisotyöntekijöiden ammatillisesta osaamisesta. Myös nuorisotyöntekijät hyötyisivät näistä yhteisistä suunnitteluista ja palavereista ja he kokisivat olevansa osa koulun henkilökuntaa. Tämä edistäisi myös tiedonkulkua toimijoiden välillä. Koulunuorisotyön kehittämisen kannalta yhteinen suunnittelu-aika on tärkeää, koska se syventää yhteistyötä ja moniammatillisuutta.

Suunnittelun apuna voisi käyttää vuosikelloa, jolloin yhteisistä asioista voisi sopia koko lukuvuodeksi. Vuosikelloon kirjataan tärkeimmät tapahtumat ja päivät, mikä tuo yhteistyöhön jatkuvuutta. Mielestämme yhteinen suunnittelu-aika on toteutettavissa, kunhan molemmilta osapuolilta löytyy siihen halua ja innokkuutta ja se ennakoidaan vuosisuunnittelussa. Koululla on tarvetta nuorisotyölle ja koulu on loistava paikka kohdata, opastaa, ohjata ja kasvattaa nuoria.

Toisena kehittämisideana molempien vastauksista tuli ilmi, että koulunuorisotyö tarvitsee selkeät tavoitteet toiminnalle. Koulunuorisotyöllä ja kouluhenkilökunnalla Kuopiossa ei tällä hetkellä ole yhteistä päämäärää, vaan koululla ja nuorisotyöntekijöillä voi olla jopa täysin erilaiset tavoitteet koulunuorisotyölle. Koulunuorisotyön tavoitteet pitäisi olla kirjattuna opetussuunnitelmaan ja yhdessä koulukohtaisesti pohtia miten tavoitteita kohti edetään. Tavoitteiden kirjaaminen antaisi raamit työlle, mikä helpottaisi toimintaa. Molemmat osapuolet tietäisivät mitä voi tehdä, mihin on resursseja, mitä asioita tehdään yhdessä ja mitä toimintaa järjestetään erikseen.

Kolmantena kehittämisideana vastauksista nostimme esille ajankäytön. Nuorisotyöntekijöiden täytyisi pystyä käyttämään työajastaan enemmän koulunuorisotyöhön. Tämä on tietysti työaika- ja resurssikysymys, mutta mikäli koulunuorisotyötä halutaan kehittää, täytyy nuorisotyöntekijöiden pystyä kohdentamaan enemmän työaika koululle. Lisääntynyt työaika kouluilla korostaisi nuorisotyöntekijöiden näkyvyyttä ja tunnettuutta koululla, mikä voisi näkyä myös nuorisotilojen toiminnassa sekä kävijämäärässä. Työajan lisääntyminen mahdollistaisi paremman yhteistyön ja työaika kohdennettaessa toiminta voisi olla tavoitteellisempaa.

6.3 Pohdintaa opinnäytetyöprosessista

Aloitimme opinnäytetyöprosessimme aiheen rajausta ja näkökulmaa mieltien. Aluksi olisimme halunneet tuoda työssämme esiin myös yläkouluikäisten näkökulmaa koulu-nuorisotyöstä. Työstä olisi tällöin tullut todella suuri, sillä Kuopion alueen yläkouluissa on todella paljon oppilaita, mikä olisi vaikeuttanut paljon aiheen rajaamista. Tulimme opinnäytetyömme tilaajan kanssa siihen tulokseen, että työtä on syytä rajata ja pää-timme ottaa työhömmme erilaisen näkökulman. Mietimme alussa myös alakoulujen si-sällyttämistä opinnäytetyöhömmme, mutta tilaaja halusi meidän keskittyvän yläkoulu-i-hin.

Oikean terminologian löytäminen teoriaosuuteen ja kyselylomakkeeseen oli meille haasteellista. Onneksi keskustelut tilaajan sekä opinnäytetyön ohjaajan kanssa auttoi-vat tämän pulman ratkaisemisessa. Pohdimme ja hioimme työllemme nimeä koko opinnäytetyöprosessin ajan; sen keksiminen oli haastavaa, vaikka meillä oli kuitenkin ajatus nimen sisällöstä. Opinnäytetyön aiheeseen kuuluvan teoriapohjan saimme no-peasti kokoon. Teoriaosuudessa kävimme läpi niitä keskeisiä asioita, jotka halusimme tuoda lukijalle tietoon liittyen opinnäytetyöhömmme sisältöön.

Mielestämme käyttämämme tiedonkeruumenetelmät olivat toimivia ja onnistuimme niitä hyödyntäen saamaan kehittämistyöstä jatkoa ajatellen hyödyllisiä tuloksia. Kyse-lylomakkeemme oli puutteellinen ja löysimme sieltä paljon kehitettäviä asioita seura-aavaa kyselyä varten. Olemme mielissämme saaduista vastauksista ja kehittämisideoista, joita toivottavasti Kuopion nuorisopalvelut voivat hyödyntää jatkossa. Työnjako ja yh-teistyö olivat koko prosessin ajan selkeitä ja keskustelimme paljon sekä jaoimme aja-tuksia prosessin aikana, mikä helpotti työn etenemistä.

Haastavin osuus oli tuloksien analysointi ja vastauksien auki kirjoittaminen. Tämän osuuden kirjoittaminen vei ajallisesti paljon aikaa. Emme tahtoneet löytää sopivaa ta-paa kirjoittaa vastauksia ylös. Päädyimme jakamaan kyselylomakkeen kysymykset osiin, jotta se helpottaisi niiden analysointia. Kysymysten jakaminenkin oli työlästä, sillä kategorioihin tuli eri määrä kysymyksiä ja se vaikeutti tekstin tuottamista luki-jaystävällisellä tavalla.

Ennen opinnäytetyöprosessin alkamista koulunuorisotyön käsite ja merkitys olivat molemmille hieman sumun peitossa. Harjoittelun ja opinnäytetyöprosessi auttoivat meitä paremmin ymmärtämään kokonaiskuvan koulunuorisotyöstä. Opinnäytetyössä syvennyimme koulunuorisotyön teoriaan ja toteutukseen Kuopion alueen yläkouluissa. Olemme saaneet arvokasta ohjauskokemusta koulunuorisotyöstä. Kokonaisuudessaan olemme tyytyväisiä opinnäytetyömme prosessiin. Olemme kasvaneet prosessin aikana koulunuorisotyön asiantuntijoiksi ja kehittyneet ammatillisesti. Tilaajan palaute opinnäytetyöstämme on tärkeä. Saimme opinnäytetyöstämme hyvää palautetta, kuinka se oli tilaajalle tarpeellinen tulevaisuuden koulunuorisotyötä kehittäessä. Opinnäytetyömme kehittämisideoita on jo otettu käyttöön Kuopion nuorisopalveluilla.

LÄHTEET

Ahlberg, Jenna & Appelgren, Jani & Järvinen, Eveliina & Häsä, Sari & Komulainen, Tuulikki & Koponen, Petteri & Kääpä, Jutta & Laitinen, Markus & Penttilä, Annariina & Rihu, Maritta & Tani, Hanna 2018. Koulunuorisotyön käsikirja. Viitattu 2.3.2019

https://www.nuortenkouvola.fi/wp-content/uploads/sites/4/2018/12/Koulunuorisoty_o_kasikirja_WEB.pdf

Airaksinen, Marja 2013. Moniammatillisuus käsitteenä ja käytännössä. Helsingin yliopisto. Viitattu 16.3.2019. https://www.fimea.fi/documents/160140/758926/26517_Moniammatillisuus_kasitteena_ja_kaytanossa_professori_Marja_Airaksinen.pdf

Alasuutari 2011. Laadullisesta sisällönanalyysistä. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 28.4.2019. https://koppa.jyu.fi/kurssit/215677/harjoitusryhma/laadullisten-menetelmien-pienryhma/pienryhma-14-2-18.pdf?fbclid=IwAR3SHPvZ-TOZIE3c4m_QAX8iWkpJyubg14PiAXEEf7durgZjXrw-u-oI4CuQ

Allianssi 2018. Nuorisotyö tuo kouluihin lisää yhteisöllisyyttä. Viitattu 22.4.2019. https://www.alli.fi/uutiset/nuorisoty_o-tuo-kouluihin-lisaa-yhteisollisyytta

Borg, Sami 2011. KvantiMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto verkkojulkaisu. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 10.4.2019. <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/postikysely/postikysely.html#postitus>

Council of Europe 2018. Non-formal learning/education. Youth partnership. Viitattu 14.5.2019 https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/non-formal-learning?fbclid=IwAR17jF0xbDU35rh_XBQz5WVlBM8GLkYDKxPAuoMzBBE-loXN2_JRyvQlMXM4

Djupsund, Ronnie, Kiilakoski, Tomi & Kinnunen, Viljami 2015. Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmista. Viitattu 26.3.2019. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/106142/978-952-456-203-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Etsivän nuorisotyön osaamiskeskus 2019. Mitä on etsivä nuorisotyö? Viitattu 4.4.2019. https://www.tpy.fi/etsivan-nuorisotyon-osaamiskeskus/sidosryhmille/mita-on-etsiva-nuorisoty_o/

Finlex 2016. Nuorisolaki 1285/2016. Viitattu 13.3.2019 <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285#Pidp447129344>

Hakoluoto, Tanja, Jukkala, Tarja & Lämsä, Tero 2014. Nuorisotyö koulussa. Yhteisöllistä kasvatuskumppanuutta. Viitattu 2.4.2019. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/88961/978-952-456-182-2.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Heikkilä, Tarja 2014. Tilastollinen tutkimus. Viitattu 1.4.2019. 9.uud.p. Edita Publishing Oy, Helsinki 2014.

<http://tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>

Hiipakka, Hanna 2011. Nuoruuden aalloilla, Opas nuorille ja heidän vanhemmilleen. Viitattu 04.04.2019. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/34059/Liite2_Opas.pdf?sequence=1

Hoikkala, Tommi & Kuivakangas, Johanna. 2017. Kenen nuorisotyö? Yhteisöpedagogiikan kentät ja mahdollisuudet. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Nuorisotutkimusverkosto.

Jyväskylän yliopisto 2015. Laadullinen tutkimus. Viitattu 13.4.2019

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>

Katisko, Marja & Kolkka, Marjo & Vuokila – Oikkonen, Päivi 2014. Moniammatillinen ja monialainen osaaminen sosiaali -, terveys -, kuntoutus – ja liikunta alojen koulutuksessa. Raportit ja selvitykset 2014:2. Viitattu 19.3.2019

https://www.oph.fi/download/155899_moniammatillinen_ja_monialainen_osaaminen_sosiaali_terveys_kuntoutus_ja_lii.pdf

Keravan nuorisopalvelut 2017. Viitattu 27.3.2019. <http://www.keravannuorisopalvelut.fi/yleistietoa/nuorisotyö/>

Kolehmainen & Lahtinen 2014. NUORISOTYÖTÄ KOULUSSA. Yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Verkkosarja B 33. Projektiraportit ja selvitykset. Viitattu 1.4.2019

<https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2014/05/Nuorisotyota-koulussa-web.pdf>

Kontio, Mari 2010. Moniammatillinen yhteistyö. Tukeva hanke. Viitattu 25.3.2019

<http://oulu.ouka.fi/seutu/tukeva/moniammatillinen-julkaisu.pdf>

Kuopion kaupungin nuorisopalvelut. Muistio 8.11.2018. Viitattu 23.4.2019

Moilanen, Teemu, Ojasalo, Katri & Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät. Helsinki: WSOYpro Oy.

Moilanen, Teemu, Ojasalo, Katri & Ritalahti, Jarmo 2014. Kehittämistyön menetelmät; Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro.

Nuorisoasiankeskus 2012. Nuorten osallisuus ja vaikuttaminen kulttuurisessa nuorisotyössä. Viitattu 2.4.2019 https://www.hel.fi/static/liitteet/nk/Nuorten_osallisuus.pdf

Nuorisopalveluiden toimintaohjelma 2017-2020. Viitattu 26.2.2019

<http://publish.kuopio.fi/kokous/2017417244-5-1.PDF>

Nuorisotyön tallentaja Nuoperi 2014. Viitattu 13.3.2019

<http://www.nuoperi.fi/sanasto2.php?id=14>

Nuorten Keskus-LK-kirjat 2012. Etsivässä työssä. Teoksessa Koutaniemi-Kaartinen Jaakko (toim.) Helsinki: Lasten keskus.

Parhiala, Emmi & Kotro Iina 2015. Diakonia ammattikorkeakoulu. Moniammatillinen yhteistyö hoitotyössä. Hoitotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 18.3.2019

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2015111316420>

Po1nt 2019. Kuopion kaupungin nuorisopalvelut. Viitattu 13.3.2019.

<https://www.po1nt.fi/fi/kunnat/kuopio/kuopion-nuorisopalvelut>

Puusniekka, Anna & Saaranen-Kauppinen, Anita 2006. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto verkkojulkaisu. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 9.4.2019. https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L5_5.html

Rikoksantorjunta 2019. Ankkuri. Viitattu 26.3.2019. <https://rikoksantorjunta.fi/ankkuri>

Soanjärvi, Katri 2011. Mitä on ammatillinen nuorisotyö? Nuorisotyön villiä kenttää kehyttämässä. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 27.3.2019. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/27118/9789513943370.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Taskila, Melinda 2016. Kasvatustieteiden tiedekunta. Lapin yliopisto. Pro gradu – tutkielma. Viitattu 28.2.2019

<https://core.ac.uk/download/pdf/44346449.pdf>

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Vilen, Anna 2018. Etsivän nuorisotyön käsikirja. Espoon nuorisopalvelut.

Visma 2019. Wilma. Viitattu 21.5.2019.

<https://www.visma.fi/inschool/wilma/?fbclid=IwAR1D8KeS-RcxR7IrEyptsdueQdVRoR9irlhQwxAu68VsHNVtW7h4aPucmjg>

LIITTEET

LIITE 1. Nuorisotyöntekijöiden saatekirje

Moikka!

Olemme kaksi kolmannen vuoden yhteisöpedagogiopiskelijaa Humanistisesta ammattikorkeakoulusta. Teemme opinnäytetyötä Kuopion kaupungin nuorisopalveluille kouluille tehtävästä nuorisotyöstä, joka on vuoden 2019 pääpaino nuorisopalveluiden toimintaohjelmassa. Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden ja Kuopion alueen yläkoulujen yhteistyötä.

Toteutamme kaksi webropol kyselyä, joissa vastausaikaa on kaksi viikkoa. Toinen kysely on tarkoitettu Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöille, jotka tekevät nuorisotyötä kouluilla. Toinen kysely on tarkoitettu Kuopion alueen yläkouluille (12 yläkouluu), joissa kyselyyn vastaavat oppilashuoltoryhmä tai moniammatillinen työryhmä. Vastaamiseen menee aikaa noin 20 minuuttia. Kyselyssä on keskeytys mahdollisuus, mikäli et ehdi vastaamaan yhdellä kerralla kaikkiin kysymyksiin.

Antamasi vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisina. Vastaamalla kyselyyn olet kehittämässä Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden ja yläkoulujen yhteistyötä. Toivomme, että vastaat kyselyyn määräaikaan 11.3.2019 mennessä, alla olevan linkin kautta. Kiitos!

<https://www.webpolsurveys.com/S/4C469426F670F8AE.par>

Ystävällisin terveisin

Antti Nyman & Arttu Peltonen

Yhteystiedot poistettu

LIITE 2. Kouluhenkilökunnan saatekirje

Moikka!

Olemme kaksi kolmannen vuoden yhteisöpedagogiopiskelijaa Humanistisesta ammattikorkeakoulusta. Teemme opinnäytetyötä Kuopion kaupungin nuorisopalveluille kouluille tehtävästä nuorisotyöstä, joka on vuoden 2019 pääpaino nuorisopalveluiden toimintaohjelmassa. Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden ja Kuopion alueen yläkoulujen yhteistyötä.

Toteutamme kaksi webropol kyselyä, joissa vastausaikaa on kaksi viikkoa. Toinen kysely on tarkoitettu Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijöille, jotka tekevät nuorisotyötä kouluilla. Toinen kysely on tarkoitettu Kuopion alueen yläkouluille (12 yläkoulua). Pyydämme ystävällisesti teitä rehtoreita jakamaan kyselyn koulun sisällä. Toivomme, että kyselyyn vastaisivat rehtori, terveydenhoitaja, kuraattori, opinto-ohjaaja ja muutama opettaja. Kyselymme on hyväksynyt opetusjohtaja Leena Auvinen. Vastaamiseen menee aikaa noin 20 minuuttia. Kyselyssä on keskeytys mahdollisuus, mikäli et ehdi vastaamaan yhdellä kerralla kaikkiin kysymyksiin.

Antamasi vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisina. Vastaamalla kyselyyn olet kehittämässä Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden ja yläkoulujen yhteistyötä. Toivomme, että vastaat kyselyyn määräaikaan 22.3.2019 mennessä, alla olevan linkin kautta. Kiitos!

<https://www.webpolsurveys.com/S/CF6721579CF7E670.par>

Ystävällisin terveisin

Antti Nyman & Arttu Peltonen

Yhteystiedot poistettu

LIITE 3. Kouluhenkilökunnan kysely

1. Toimin koulussa:

- Rehtorina
- Opinto-ohjaajana
- Kuraattorina
- Terveystenhoitajana
- Opettajana
- Joku muu, mikä?

2. Missä koulussa olet töissä?

- Kissakuusen koulu
- Minna Canthin koulu
- Puijonsarven koulu
- Pyörön koulu
- Jynkänlahden koulu
- Vehmersalmen koulu
- Hatsalan koulu
- Riisataveden koulu
- Maaninkajärven koulu
- Neulamäen koulu
- Nilsia yhtenäiskoulu
- Juankosken koulu

3. Oletko tehnyt yhteistyötä alueesi nuorisotyöntekijän kanssa, joka tekee nuorisotyötä koulussa?

- En
- Kyllä

4. Mikäli vastasit kysymykseen 3 kyllä, millaista yhteistyötä olet tehnyt?

- Välituntitoiminta
- Ryhmätyöt
- Koulun asioista tiedottaminen
- Tapahtumat
- Pienryhmätoiminta
- Teematunnit
- Vanhempainillat
- Jotakin muuta, mitä?

5. Minkälaista toimintaa toivot Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden koulussa tehtävältä nuorisotyöltä?

6. Millaista moniammatillista yhteistyötä voi tehdä nuorisotyöntekijän kanssa?
7. Mikäli koulussa työskenteli Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden palkkaama nuorisotyöntekijä, mitkä olisivat hänen tärkeimmät työtehtävänsä?
  - Läksyparkin pitäminen
  - Teematuntien pitäminen
  - Oppitunneilla läsnäolo
  - Välituntitoiminta
  - Ryhmäytykset
  - Yhteisöllisyyden lisääminen
  - Yhteistyö tukioppilaiden ja oppilaskunnan hallituksen kanssa
  - Tapahtumien järjestäminen
  - Vanhempainillat
  - Yksilökeskustelut
  - Jokin muu, mikä?
8. Olisiko alueen nuorisotyöntekijän sekä koulu tarpeellista pitää säännöllisesti yhteyttä? (Tapaamisia)
  - Ei
  - Kyllä, jos vastasit kysymykseen kyllä, miksi?
9. Olisiko nuorisotyöntekijän tarpeellista pitää teematunteja koulussa? (Päihdekasvatus, seksuaalikasvatus)
  - Ei
  - Kyllä, jos vastasit kysymykseen kyllä, mitkä olisivat ajankohtaisia aiheita?
10. Toimiiko informaatio/asioiden tiedottaminen koulun ja nuorisotyöntekijän välillä?
  - Kyllä
  - Ei, jos vastasit kysymykseen ei, miten informaation toimivuutta voisi parantaa?
11. Millä tavoin nuorisotyö koulussa voi tuoda kouluun lisää nuorten yhteisöllisyyttä, kasvatusta ja kehitystä?
12. Onko koululla ollut haasteita yhteistyötä tehtäessä Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden kanssa?
  - Ei

- Kyllä, jos vastasit kysymykseen kyllä, minkälaisia haasteita?

13. Mikä yhteistyössä Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden kanssa on toiminut?

14. Miten kehittäisit kouluissa tehtävää nuorisotyötä?

15. Millaisena näet nuorisotyön koulussa 5 vuoden päästä?

LIITE 4. Nuorisotyöntekijöiden kysely

1. Toimin:

- Nuorisonohjaajana
- Etsivänä nuorisotyöntekijänä
- Muussa nuorisotyön tehtävässä, missä?
-

2. Millä koululla/kouluilla teet nuorisotyötä koulussa?

- Kissakuusen koulu
- Minna Canthin koulu
- Puijonsarven koulu
- Pyörön koulu
- Jynkänlahden koulu
- Vehmersalmen koulu
- Hatsalan koulu
- Riisataveden koulu
- Maaninkajärven koulu
- Neulamäen koulu
- Nilsia yhtenäiskoulu
- Juankosken koulu

3. Kuinka usein teet nuorisotyötä koululla?

- Harvemmin kuin kerran viikossa
- 1-2 kertaa viikossa
- 3 kertaa viikossa
- Joku muu, mikä?

4. Millaista yhteistyötä teet koulun/koulujen kanssa?

- Välituntitoiminta
- Ryhmätyökset
- Tapahtumien järjestäminen
- Pienryhmätoiminta
- Teematunnit
- Yksilökeskustelut
- Jotakin muuta, mitä?

5. Mikäli työskentelisit Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden palkkaamana nuorisotyöntekijänä koulussa, mitkä olisivat tärkeimmät työtehtäväsi?

- Läksyparkin pitäminen
- Teematuntien pitäminen
- Oppitunneilla läsnäolo
- Välituntitoiminta
- Ryhmätyökset
- Yhteisöllisyyden lisääminen
- Yhteistyö tukioppilaiden ja oppilaskunnan hallituksen kanssa
- Tapahtumien järjestäminen

- Yksilökeskustelut
  - Jokin muu, mikä?
6. Mitkä asiat yhteistyössä koulun kanssa on toiminut?
7. Onko koululla ollut haasteita yhteistyötä tehtäessä Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden kanssa?
- Ei
  - Kyllä, jos vastasit kysymykseen kyllä, millaisia haasteita?
8. Olisiko nuorisotyöntekijöiden tarpeellista pitää teematunteja koulussa?
- Ei
  - Kyllä, jos vastasit kysymykseen kyllä, mitkä olisivat ajankohtaisia aiheita?
9. Olisiko alueen nuorisotyöntekijän ja koulun tarpeellista pitää säännöllisesti yhteyttä? (Tapaamisia)
- Ei
  - Kyllä, jos vastasit kysymykseen kyllä, miksi?
10. Toimiiko informaatio/asioiden tiedottaminen koulun ja nuorisotyöntekijän välillä?
- Kyllä
  - Ei, jos vastasit kysymykseen ei, miten toimivuutta voisi parantaa?
11. Miten kehittäisit kouluihin suuntautuvaa nuorisotyötä?
12. Mitä asioita toivot koululta koulussa tehtävän nuorisotyön suhteen?
13. Millaista moniammatillista yhteistyötä voi tehdä koulun kanssa?
14. Millaisena näet koulussa tehtävän nuorisotyön 5 vuoden päästä?